

— Присвячую собі. —

Автор.

**ПРИГОРЩА
ВЕЧІРНЬОЇ
РОСИ**

З ЦИКЛУ

«МОЇ ОСТАШІВЦІ»

ОСТАШІВЦІ МОЇ

Не забуду: біля броду,
в тихім надвечір'ї,
до зорі,
коні п'ють з Восушки воду,
і срібниться
місяць угорі.
Там лишилась
біла хата
під крилом осташівських смерек,
де курилась
люлька татова
і теплом світився
мамин глек.
Найдорожчі там тривоги
і солодкі,
ще дитячі, сни.
Хліб насущний,
босі ноги,

світ увесь
на листячку весни.
Там я відкривав для себе
вічні
мови рідної «ази»,
сподівань високе небо,
в рушниках
святкові образи.
Звідти стеляться покоси
в дотепер,
де колеться стерня,
де літа вже тихо просять:
на прощання
ще напій коня
біля річки,
біля броду,
де осташівське твоє життя —
там, де досі
спогад бродить
по росі ранковій,
як дитя.

4 березня 2006 року.

ПРОХОЛОДНА ПЛИТА

Їду в село.
До Осташівців їду.
Тут — найдорожчий куточок —
два метри на два...
Тут, де край цвинтаря
сплять мої рідні.
Як журавлі, відкружляли.
Лиш пам'ять жива.
Квіти кладу
на плиту прохолодну
і в молитві шукаю
краплинку тепла.
Тихо довкіл,
тільки спогад приходить
звідти, де мамина вишня
край хати цвіла.
Притулився б
сьогодні до неї —

тільки, як мати,
в світах загубилась вона.
Ясен стоїть,
як монах без киреї.
Ще не одягнута в листячко —
гола весна.

13 квітня 2005 року.

ГИЛЯ–ГИЛЯ

Рибальський штрих

В осоці, як жінка,
тихо схлипа
під зеленим маєвом верби
дорога мені
старенька Стрипа.
Сіножаті, коси і серпи...
Коні дибляться.
Скриплять колеса.
Спацірують бузьки по росі.
А в заплавах,
на широких плесах,
плюскають
шалені карасі.
Скільки вод стекло —
запам'яталось:
там, де хвиля била з-під моста,
поплавком

дитинство хилиталось
дзвінко:
де ж ти, рибко золота?
Не спіймалась.
Не озвалась словом —
залягла десь
на самому дні.
Хоч в казки не вірю,
але знову
хочеться помріяти мені.
Десь далеко наче:
гиля-гиля...
Тихо старість
спалює мости.
І заносить вже життєва хвиля
за останній гребінь суєти.
Закидаю вудки
в давніх лозах,
де понині
течія крута.
Спокою не знаю досі:
де ж ти, де ж ти,
рибко золота?

19 квітня 2005 року.

...І ОДИНОКИЙ ЯВІР

Спогад дитинства

Зринув в пам'яті пейзаж убогий:
схил крутий,
обпалена стерня.
Одинокий явір
край дороги —
диким вітром сіяне зерня.
Наче там
і кузня при долині,
на ковалді — зіронька чиясь.
І хлопчина той
у куфайчині
з дивними очима —
наче я.
І журливі повоєнні жорна,
і той дід —
і мельник, і коваль,
від вогню чи від життя —

весь чорний,
і сорочка чорна —
просто жаль.
Як вас величати,
дивотворче?
Йшли до діда
й залишилось: дід.
Той, що міг світить
з металу вогник,
той, що міг порятувать від бід.
І ми, малі,
учились в діда
бити молотом, пок тепле ще...
Щоб в промінчик доброї Феміди
бід своїх перекувати щем.
...Назбиралось
мотлоху нівроку,
мов оголені життя кути.
Ще, як доля,
явір одинокий,
і не випадково —
схил крутий.
Б'є в обличчя
вітер знапаснілий,
колеться прожитого стерня.
І пейзаж убогий...
Ще б хотілось
підкувать останнього коня.
Ех, мені б
на старості вас, діду!
Ви ж не тільки били молотком —
як-не-як, до вас
горнулись діти,
як на сповідь,
йшли усім селом.

22—23 травня 2005 року.

РОКИ МОЇ

А треба в житті небагато,
коли вже до обрію
в'ються стежки, —
створить для душі собі свято,
у гості колись
запросивши роки.
У хустці отій, з голубами,
що сльози калини
клюють на плечі,
прийде молода моя мама
і насипле борщу
при вечірній свічі.
Не встигли колись
на прощання
розвіяти хмари прожитих тривог —
тож ще по одній,
по останній,
ми татову люльку
розкуримо вдвох.

31 травня 2005 року.

ДУЖЕ БЛИЗЬКЕ

Хотів би яблуко
хоча б одне
із того саду,
що саджав мій тато,
хотів би пучечок
старої м'яти,
що в ній матуся
ніжила мене.
Хотів би в листі
вранішніх беріз
іще хоч раз
умитися росою,
яка дитинства манила
іскрою
і падала
на зоряний покіс.
Хотів би...
Тільки сад давно одцвів

і м'яту мамину
розвіяв вітер.
Лиш дим,
який не може вже зігріти,
там,
де покіс у зоряній траві...

Чого мені
бракує у житті?

10 лютого 2006 року.

ДИТЯЧІ ВІТРЯКИ

Ось та хата,
той поріг,
шрами від осколків на стіні...
Прутик вишні —
мій батіг,
доганяйте,
я вже на коні...
Мрій шалених вітряки —
крутяться!
Їх у мене було три —
поле,
вірші
і книжки.
Потім вже —
розхристані вітри
і в «дев'яточку» м'ячі.
На футбольнім полі
шик-модерн,

перші вірші при свічі,
на пасовиську, в траві,
Жуль Верн...
Повертаюсь босоніж
на царину
першої трави.
Яма,
горбик
і крутіж,
по два боки копані рови.

4 березня 2006 року.

РІЗДВЯНИЙ СНІГ

Спогад

Пам'ятаю: сніг,
щасливі очі.
Щедро січень
сіяв не зерном.
Піднімав день Божий
серед ночі
все село
пастушим батіжком:
«Чи впускаєте
вертеп до хати?».
Коляда гуля
до сходу дня —
жид, жидівка,
Грод той проклятий...
І царі зі Сходу.
Дітлашня...
За вертепом нас —

як того маку,
галасуємо на всі лади:
нині свято,
завтра свято.
І Йордан святої дасть води!
Потім в школі
будуть розбирати:
хто, коли і з ким
літав?
Стукне кулаком
директор: нате!
І всміхнеться
юродивий зав.
І насварять наче —
через кому,
і накажуть, щоб надалі —
ні тю-тю.
А казали ж...
Що директор вдома
пив по сто
і смакував кутю.
Річ не в тім.
...До ранку переможно
вікнами всміхалося село,
у різдвяній тій сніжинці кожній
вірою
світилося тепло.

6 березня 2006 року.

I НАСНИЛОСЯ

Спогад про маму

Мов дитинством
мене осінило,
по росі з горобцями побіг...
Вже над ранком
бентежно наснились:
рідна хата,
батьківський поріг.
Чорнобривці на маминій грядці.
Моя мама, така молода,
усміхається сонцем на кладці,
а у відрах —
джерельна вода.
Дай напитися,
рідна матусю,
і на руки, як тату, полий...
Розлетілись літа,
наче гуси,

мов до мами вернувсь ще малий...
А у мами зажурені очі,
як колись,
а тепер — уже в сні
мені долю привітну пророче:
все верхом,
все верхом — на коні.
Що ж ви, мамо,
для сина намріяли?
Та повірте,
що, може, й хотів —
а життя я своїми відміряв
і ніколи в сідлі не сидів.
Як і ви,
все надіявсь і мріяв
про зорю заповітну
і вись.
Чорнобрівці по-вашому сіяв
і чекав на примарне колись.

6 березня 2006 року.

ВІЧНИЙ КЛИЧ

...І чомусь на схилі літ
вертаємось завжди
на вітрами битий,
стоптаний поріг...
Вже батьків нема,
та хочеться на мить туди,
де горить свіча
і пада теплий сніг.
Там — сорочка та,
що мама вишила мені,
та, яка квітчає кольорами
досі сні:
ніжними —
як мамині троянди навесні,
щедрими —
як сад батьківський восени.
Вже не віриться,
що босоніж бродив я там,

де всміхалось небо
листя́м голубим.
Загубилася між ясенами
у лі́тах
ті́нь мого дитинства,
мов солодкий дим.

12 березня 2006 року.

ДО МАМИ

Не долі дякую, а вам,
що серцем не зачах,
благанням вашим в мить гірку
піднявсь з колін...
Як в дзеркалі,
у ваших неба синього очах
мій вірш відлунює,
мов дзвін.
І слово сіється —
із ваших щедрих рук
на білий аркуш вічності,
як під леміш.
І на мовчанні,
після всіх тривог і мук,
зростає сподіванням
вірш.

15 березня 2006 року.

ДРІБКА СНУ

Калиновий кетяг без листя.
Сніги.
У шибці морозній
прохухана дірка.
Наснились дитинства
круті береги.
Над хатою нашою —
вранішня зірка.
І два снігурі,
як дві дрібки хурми,
висять у снігу
на крилі смерековім.
А мамина пічка
сердито димить,
а татова люлька —
лиш дим кольоровий...
Ще й чоботи мокрі...
А хочеться так

на дядькових лижах
злетіли щодуху
із вітром патлатим,
немов би той птах,
у небо
по схилу крутої яруги.
Всміхається мама.
Мовчить веретено.
У клаччі шукаємо
нитки кінець.
На ліктях у нас —
конопляна антена.
А хочеться...
Хочеться — хай йому грець!
А жаль, що не можна
реальність і сон
хоч цвяхами збити
одне до одного.
За вікнами котить
з літами вагон,
та все не туди,
та усе від порогу...

16 березня 2006 року.

МАМИНА СЛЬОЗИНКА

Молитвами вашими, мамо,
піднявся над світом шумним,
щоб зцілити
в отчому храмі
сльозу вашу словом
гірким.
Бо ваша сльоза —
не росинка,
в траві
не згубилася, ні:
«Не плач,
не журися, мій синку,
крізь сльози
всміхнися мені...».
Згадаю —
сльозинку зажури
утру так, як ви, рукавом.
Всміхнусь —

до холодного муру
життя мов торкнуся
чолом.

16 березня 2006 року.

ДЯКУЮ, РІДНА

Мамі

За селом,
де тихо, як ніде,
і хрести
поміж журливої трави,
синьо-синьо
щовесни цвіте,
мамо, той барвінок,
що збирали ви.
І мені здається —
у квітках
ваші очі, рідна,
зорями горять,
і зеленим листям
по ночах
ваші руки
з вітром шелестять.
Вам і долі

дякую за те,
що очей краплинка
ваша синяви
і в моїх очах
тепер цвіте,
мамо, тим барвінком,
що збирали ви.

21 березня 2006 року.

ГРОМОВА НІЧ

Спогад

Від станції ходьби додому —
згори і знову вгору —
півгодини.

Не раз доводилось одному
іти снігами,
і в спекотну днину.
По бездоріжжю.

Серед ночі.
У чоботях
і босими ногами.
І потом заливало очі,
і блуд водив
крутими манівцями...
Та в серці досі
ніч шалена
у світлі блискавиць
й ударах грому.

Іду —
довкіл стіна вогненна.
Іду —
коли так хочеться додому.
Іду...
Земля, немов колиска,
розхитана безперобійним громом.
Удар ментальний —
зовсім близько,
немов по нервах б'є
сталевим ломом...
Осліплює —
мов лезом гострим,
тріщить, гуде —
як зламана смерека...
Зі страху цепеніють кості.
Ще крок чи два,
ще наче б недалеко.
Зі станції ходьби додому —
згори і знову вгору —
півгодини.
...Мов кочуся відлунням грому
між небом і землею
беззупинно.

24 березня 2006 року.

ДИТЯЧА КАЗКА

Сестрі Зоні

Ще досі в спогадах
дитинство блудить
по Фрэнковій горі,
де зорі у траві.
Там був наш рай.
Такого вже не буде,
сестричко Зоню,
поки ми
і поки світ.
Там золотисті
карасі у сітях,
там день за днем,
як в казці, проліта...
П'янить черемха
незабутнім цвітом,
і босими ногами
лопотять літа.

Село, село.
Я, Зоню, пам'ятаю,
що там життя
найперша зіронька сія,
де вже нічого
нашого немає,
та залишаємось дітьми
і ти, і я.

25 березня 2006 року.

БОРОЗНА ЖИТТЯ

З ночі хлопці
коників ведуть.
Поле просить:
час орати.
Тихі кроки
в нашому саду...
Ви куди так рано, тату?
«Щось шкрябе,
синочку, по душі,
бо земля чекає рала...».
І вже скибку
ріжуть лемеші,
щоб, як золото, блищала.
З Богом!
Люлька татова димить,
борозна — як під лінійку.
Я, малий,
ганяюсь за курми

і зазбираю пирійку.
Поки мама
не гукне здаля:
«Діти, молоко ще тепле!».
А дітей в нас двоє:
тато, я...
І хіба що, песик третій.
Байда хліба,
молока горня.
Щоб оралося неважко,
татові, зазвичай,
на коня
гонорово — тільки з пляшки.
Мамі — ні,
діста, як завжди.
Вже взуває черевики:
«Віднесу я коникам води,
ви ж посидьте —
день великий...».

26 березня 2006 року.

ПЕРЕД ВАШОЮ ПРЕСВІТЛІСТЮ, МАМО

Спогадом в дитинство повернусь,
мамине горнятко
відшукаю.
З нього наче молока нап'юсь.
І згадаю...
Глеки,
сапа,
вічні ті грядки.
Соняхи навколо хати.
В небі — галасливі ластівки.
Поруч — мати.
Сині очі,
хустка на плечі.
Запаска старенької роботи.
Босі ноги,
чорний хліб в руці.
І турботи.

Нене рідна,
ними поділись —
полегшає на душі від того...
«І для тебе, — скаже, —
не журись —
вистачить усього...».
Битим птахом
я не раз летів,
і не раз, обпечений, я плакав.
Ваша правда:
бід тих у житті —
наче маку.

27 березня 2006 року.

БЕРЕГ ДИТИНСТВА

Річечко моя,
Восушко мила,
спозаранку
галасливі береги...
Досі там
мого дитинства крила
мов черпають
крапельку снаги,
щоб на хвилі
отчої любові
у незвіданість
не скрапнути дарма,
як молитися —
то рідним словом,
а хреститися —
то пальцями трьома.
Вперше там,
на березі твоєму,

клич святий землі
відчув всім серцем я:
світ великий
в поступі своєму,
та у кожного —
місцинка є своя.
Там, де дим —
ніжнішого немає,
де вода —
краплинка світла і тепла.
Там моя Восушка
витікає
з родового доли джерела.

29 березня 2006 року.

ФУТБОЛЬНИЙ ВАРІАНТ

Сміявся я
і плакав по-футбольному,
м'яча на радість цілував,
коли в якомусь
міні-граді стольному
його в «дев'ятку» посилав.
А програвав коли —
то з музикою,
за спини не ховався, як дитя,
бо знав:
відіграватись мусимо
за промах власного життя.

5 квітня 2006 року.

ВІД ВОРІТ

До матері

Гілочку вербову,
мамо, вам кладу
на плиту —
хотілось би до ніг...
Тільки слід простиг
у нашому саду,
де за вами я
востаннє біг.
Алича квітчалась,
плакала весна.
Віз котивсь
з труною від воріт.
Все життя —
як та обірвана струна,
і той день — холодний,
наче лід.
Все життя до вас

з останніх сил іду...
До смерек
у нашому вікні.
Хоч знаю,
що одвіту не знайду:
що ви недовмили мені?

16 квітня 2006 року.

ГОРНЯ ВОДИ

Біль

Той печальний травень.
Два хрести — на долю...
Першого —
на цвинтар маму відвезли,
а четвертого —
вже друга чаша болю —
нічим батькові
зарадить не могли.
У свою останню ніч
просила тата мама:
сильний ти,
на руки ще мене візьми...
І підняв свою журбу
двома руками,
притулившись ніжно
до грудей грудьми.
Чув, як серце билось ледь...

І перестало —
вже допоки світ,
повічно,
назавжди.
І збагнув тоді,
що і його не стало,
бо вже нікому
подать горня води.
А четвертого,
вночі,
і я так само
на прохання батькове
його підняв,
а в очах моїх
печальними сльозами
татів погляд
по краплиночці згасав...

3 травня 2006 року.

МОЇ ВЕРБОЛОЗИ

Додому, до Осташівців

Побреду
за хмаринкою сірою —
по траві,
по росі навпрошки...
Вдалині,
під вечірньою зіркою, —
незабутні
у юність стежки.
Це десь тут,
на високому березі,
де вода
жебонить в осоці,
нас ганяв по снігу
босий березень,
як весняних
сільських горобців.
Ще, було,

край Восушки потопчемоь —
затріпочуть
в сітях карасі...
Тільки десь забарилися
хлопчики —
поодинці бредуть,
та не всі.
За лататтям спізнились
дівчата —
відцвітає
останній жовтець...
Це ж ми тут
за коровами попасом
у дитинство
брели навпростець.

18 травня 2006 року.

СКАЖІТЬ НА МИЛІСТЬ...

Вчителям своїм, та не всім

Вчителі мої,
схиляюсь перед вами.
Пам'ятається не все.
Вже тринь—трава...
Та не забути
диво дивне з хробаками —
літній денник мій
аж зошитів на два.
Ви мені пробачте,
може, й не читали,
для годиться лиш
підкреслили слова.
Пам'ятаю:
по-червоному вправляли:
отче — на батьківське,
хроба — на черв'я.
Може, й так...

Чому ж на серці досі гірко?
Та, мабуть, не так
за того черв'яка,
а за те, що ставили
комусь п'ятірку
за щоденник,
списаний з мого листка.
Вчителі мої,
до слова, українці,
ви не тут,
і я давно уже не там,
та скажіть на милість,
на котрій сторінці
щирі ви
і я лишавсь собою сам?

19 травня 2006 року.

І СОНЯШНИК ПИШНИЙ

В спогади
рідне село відпливає
далі, все далі
у щемний туман,
там, де Восушка
в долині петляє,
казкою снить
порцеляновий жбан.
Мамина хата
і соняшник пишний,
на маковинні
смішні горобці.
А на межі —
розкуйовджені вишні,
ягода — в маминій
щедрій руці.
Манять в дитинство
весняні розливи,

скрикує качка
в густій осоці.
Сіно в покосах.
І берег щасливий.
Сонячний зайчик
в парнім молоці.
Добре, козяче —
від тітоньки Ганни,
більше такого
не пив у житті.
І горобці —
не такі вже погані,
пурхають,
наче клубочки живі.
Знаю: в Осташівцях
яблуні родять,
тихо Восушка
ще хвилю здійма.
Соняхи з вітром
в полях хороводять.
Хата стоїть.
...Тільки мами нема.

31 травня 2006 року.

АХ, БОСТОН!

Татові, емігранту

Не бачив ніколи
вечірній Бостон,
де батько
в задумі стоїть...
Незвідане місто.
Мигає неон.
Минуло
відтоді — сто літ.
Чужа авеню.
Вітерець — наче чорт.
Бруківка сліпуча,
як скло.
Що вибереш, тату, —
цей гамірний порт
чи, може,
шахтарське кайло?
Хоч словом розрадив би...

Марево літ
між нами —
столітня стіна.
Тобі усміхнулась,
сказавши: «Привіт»,
не мама,
а леді одна.
Не знаю, який він,
вечірній Бостон.
Там батька
мов бачу здаля,
де леді приходила
в татовий сон —
не мама,
не мама моя.
Заради її
він покинув кайло,
на килим борцівський
ступив...
Пробач мені, тату,
чи так це було,
чи, може,
по-іншому жив?

2 червня 2006 року.

НА ЗБОРІВ, НА ЗБОРІВ...

Електричка врізається
в ранок шаленим різцем.
Тільки вітер в колесах.
На Зборів дорога.
І не раз
я по ній з вітерцем
пролітав
на крилечку тривоги!
За вікном —
моя хата.
І вишні мої
на горбку.
Той чарівний куточок
людської бентеги,
де дитинство моє
у бузку
і одвічні
життя обереги.

Тільки вітер в колесах —
мигцем по душі.
Тільки мить...
Бо сьогодні
рибальські світитимуть зорі.
Скоріш! —
електричка спішить
разом з серцем.
На Зборів,
на Зборів...

14 червня 2006 року.

КОНІ ДИТИНСТВА

Там, де Восушка
в осоці журливій
ховала
золотистих карасів,
скакали коні,
а у їхніх гривах —
мого дитинства
вітер лопотів.
Ах, коні, коні,
вороні і сиві
біжать ще звідти
в спогади і в сни...
А хочеться
повірити у диво —
вдихнути цвіт
дитячої весни.
Ах, коні, коні...
Як в тумані, бродять

десь там.
Та не зі мною — вдалині.
Як в пісні,
біля річки,
біля броду,
де все здавалось казкою мені.

2 липня 2006 року.

ПІСЛЯВОСННИЙ ПЕРЕДНІВОК

Спогад

Жаль, що не куриться
татова люлька
і розвіявся спогаду дим...
Ах, як пахла
солоня та тюлька,
що приносила мама завжди!
Тільки б кури неслися —
за яйка
червона і чорна ікра.
На сільраді —
новенька китайка,
на штанях —
вже старенька діра.
Переднівок змітав
у коморі
до останнього все.
А відтак...

Хоч співай:
по коліна нам море,
коли крутиться братній вітряк.
І життя, як казали,
маруна,
не кропива,
та гірко пече.
Під гармошку гуляла комуна,
новий день
тріпотів кумачем.
А ікру роздавали на здачу,
аж не віриться —
за копійки.
А ви, мамо,
із голоду плачете,
як клюють ту червону курки?
Доклювались.
Ікринки не стало.
З-за горба
стукачі донесли,
що ікру там, у них,
а не сало,
президенти їдять і посли.
Навіть Йосиф,
накупивши брови,
з Кремля
натякнув нам на те...
Ах, ти, курко
моя гонорова,
ти ж несла
нам яйце золоте!

28 серпня 2006 року.

МАМИНА ХУСТИНКА

Пахне ластівками
і дитячим сонцем
вічна, як тривога,
молода трава.
Де ж те мічене
морозами віконце,
у якому мамина
сивіла голова?
За роками —
не одні весна і літо.
Хризантемами жевріє
вже й моя зима.
Шістдесят злетіло
за життєвим вітром
літ моїх.
А мами вже давно нема.
На землі великій
є така місцинка,

де тебе чекають,
як ніде —
там, дитино,
кожна дихає травинка
й мамина хустинка
в спогадах цвіте.

29 серпня 2006 року.

З ЦИКЛУ
**«ПАМ'ЯТЬ
ГАЛИЦЬКОЇ ЗЕМЛІ»**

ПІД БРОДАМИ

Під Бродами,
в котлі вогненному
спливала кров'ю
галицька чота.
Над яром
наші полонені
чекали, як Ісус,
свого хреста.
В Тернополі
сивіла мати.
Наказ один —
безжальний, мов патрон:
як українець —
розстріляти,
а шпрехає «зі Дойч» —
того в полон.
До полонених
мила пані

в галіфе
підходила на крок,
як на балу,
всміхнувшись п'яно,
мов граючись,
тиснула на курок.
Тож як вас нині,
пані, називати?
В яру тім —
нації моєї цвіт...
Ви нам не вмієте прощати,
мені — теж слово
«сука» не простіть.
І я вам не прощу ніколи
розстріляну
очей живу блакить.
Це хлопців тих
довічним болем
в душі калина
галицька горить.

14 травня 2006 року.

ЧОМУ Я ПЛАКАВ?

Є у житті
такі моменти,
коли дзвенить
в душі орган.
Я бачив,
як ішли студенти
на «помаранчевий» майдан.
Ще небо
наче по-дитинному
горнулося
до їх долонь,
та правив бал
порив орлиний
і слово сильне —
як вогонь.
Чому я плакав —
Бог не знав ще,
й ніхто не знав,

чи «так», чи «ні».
Там — донечка моя,
я знав це,
і мов здавалося мені...
У дзвони б'є
дев'ятим валом
не хвиля сивого Дніпра.
Гей-гей!
То молодість повстала.
Розплати час.
Пора, пора!
Я бачив,
як на поклик волі
ішли вони
на прою, на злам —
цвіт юний нації,
соколи —
тож слава,
слава, слава вам!
Мабуть, отак
ішли на Крути
ті триста, хто геройськи вмер...
Чому,
згадавши їх покуту,
я плакав,
мов дитя, тепер?
Не триста — тисячі...
І Катя,
моя дочка, чиїсь сини.
І все ж
хотілося спитати:
чи вірять ідолу вони?

У понеділок 2004 року.

ПРОБАЧ, ЧУЖИЙ СОЛДАТЕ

І я схиляю голову
в Старому парку,
де вічним сном солдати сплять.
Чомусь тривожно на душі.
Палю цигарку,
бо спогади мої гірчать.
Чому ж сльозу ховала мати,
проклинаючи
зорю червону і багнет,
коли москаль заїжджий,
другом прикриваючись,
розігрував сумний вертеп?
Пробач, пробач,
пробач мені, чужий солдате,
що в бронзі голову схилив,
не винен ти, що кат,
твоїм назвавшись братом,
непрошено в мій дім ступив.

Як відgrimів останній бій
і наче б свято
влетіло вихором в село,
а той, як ти, в шинелі сірій,
з автоматом,
не хліб насущний —
сіяв зло.
По наших душах злісно нипав,
по святому
чортом товкся супостат...
За мамину сльозину
не прощу такому —
хай він тобі, можливо, й брат.
Пробач, пробач,
пробач мені, чужий солдате,
за тебе Богу помолюсь,
а з тим, що довго називався
«старшим братом»,
повір,
зустрітися боюсь.

12 червня 2005 року.

ТАК, МИМОВОЛІ

Нікому

Співає натовп:
— Українка!
Лісовська Настя наших днів —
чому б?
Були ж Чурай Маруся,
Дзвінка...
Десь тут
той історичний зруб.
Були ж
кармелюки, і бульби,
і дух козацький,
Довбушів танок.
І в пісні —
на тютюн і люльку
міняли Дорошенкових жінок...
«Іду на ви!» —

сказала жінка.
Мушкет, пістоль
чи, може, шаблі дзвін?
Жіночі стиснуті
колінка.
І на губах помада
«Маде ін ...».

17 березня 2006 року.

НАША ЧЕРЕШНЯ

З минулого

Де поле
починалось за селом,
цвіла черешня —
наче квітка.
Дивувала восени листком
і вабила плодами влітку.
Та ягоди клювали горобці,
і листя падало
за вітром.
Казали,
тут спочили два стрільці
в тяжку годину непривітну.
Влетіла вихором
в село орда —
зірки червоні
на кашкетах,
текла кривава

не вода
з сердець,
проколених багнетом.
Бродила п'яна
москальня вночі,
і пес продажний
гавкнув тихо,
що хлопець наш
щось мислив при свічі
й повітрям
українським дихав.
І ще в одного
тризуба знайшли.
Село зітхне лиш:
нашептали...
Їх двох надвечір
в поле повели.
За що, за що
їх розстріляли?
Роки минали.
І на місці цім
цвіла черешня,
наче квітка.
І насипав хтось
могилу двох стрільців
вночі
без галасу, без свідків.
Злетілась вранці
нечисть до села
і дух святий
в серцях шукала.
Дарма, дарма,
бо не знайшла —
лиш дерево, на зло, зрубала.

Та корінь жив,
бо вріс до тих глибин,
де все тягнулося
до світла.
Черешню Бог підняв,
і Дух, і Син —
вона над прірвою
розквітла.

17 березня 2006 року.

**ВІД ІМЕНІ
ТВОГО ВІРША**

*Григорію Радошівському
з нагоди ювілею*

Дотепер вишиванка
твоя двоколірна
пломінцем жовто-синім
ляга на рамена.
Чом задумавсь, полковнику,
друже наш вірний?
Лиш гукни — враз
зберемося всі під знамено.
Зблисне тисяча шабель
у небі під Зборовом —
і з історії клятого
ляха потиснемо...
Є ще порох
у порохівницях, Григорію,
погуляємо словом

по аркуші чистому.
Чуєш, мислі летять,
наче коні, по рідному,
твое слово — як дзвін
малиновий, нескорене...
Чом задумавсь, полковнику,
друже наш вірний?
Поголяєм.
І ще з сивиною поборемось.
І до ста!
Як судьба —
то наміємо більше.
Ще всміхнемося другу,
пожуримо ворога...
Хоч минають роки —
залишаються вірші,
за які твоїм серцем
заплачено дорого.

6 квітня 2006 року.

ДИМІЛА ХАТА КРАЙ СЕЛА

Штрих з минулого

Ще спозаранку бій тривав.
Лилася кров.
Диміла хата.
Есбіст
з наганом лютував:
їх троє там,
а нас — багато!
Кидалася орда, як лють,
на хату ту,
та все даремно.
Як по мішенях
звідти б'ють.
Ось—ось і ніч,
і буде темно.
А там...
І привели хлопча.

У хаті —
його батько наче.
Дитинно зирить з-за плеча,
здавалось, слово —
і заплаче.
Диміла хата край села,
дзижчали кулі по-осиному...
Приклавши дуло до чола,
есбіст сказав
чужому синові:
«Як хочеш жити,
то іди
і проси, щоб батько здався...».
Безсило
бісились кати —
обріз із хати огризався.
Злякався наче.
Та побіг.
Влетів, як птах,
в повстанську хату.
Як на зелене листя сніг:
«Ми — разом,
не здавайся, тату».
А ніч є ніч.
І канув слід.
Есбіст казився від образи.
А батько й син
в однім сідлі
пішли за Україну разом.

6 травня 2006 року.

**ПО ІМЕНІ
ВСІХ БИ ЗГАДАТИ...**

Штрих з минулого

Ще сниться
повстанська криївка
дядькам посивілим моїм —
у чистому полі
домівка,
а в ній наших братчиків сім.
Печуть
забинтовані руки,
і дихає смерть у лице.
А зайди довкіл —
наче круки,
стискають свинцеве кільце.
Не хоче
ніхто помирати...
Але не здригнеться рука,
останній патрон

і граната —
розкручена смерті чека.
Живими
не можна здаватись —
неписане правило їм...
По імені
всіх би згадати —
їх там залишилося сім.

7 травня 2006 року.

ХУСТИНКА І ХРЕСТИК НА НІЙ

Штрих з минулого

Поцілуй, кохана,
на прощання,
нам судилась
доля від меча.
Хай калина
береже кохання,
у вікні твоїм
горить свіча.
Ніч журилась,
як вони прощались.
Миготіла свічка
у вікні.
Дівчина хустинку
дарувала —
ту, що хрестик
вишитий на ній.

Ніч була остання...
Там, на схилі,
він упав
в нерівному бою,
як сказав:
«За Україну, мила...».
Вірила:
і за любов свою.
Як вмирав —
ні слова про кохання,
лиш води
краплинку попросив.
Бачили,
як в мить останню
хусточку
до рани притулив.

8 травня 2006 року.

ПОВСТАНСЬКИЙ ХЛІБ

Штрих з минулого

Срібен місяць
висить над вербою.
Моя мама сумна
край вікна:
вже б пора
повертатися з бою,
а повстанців
так довго нема.
Де ж у вихорі бід
забарилась?
Остигає на черені хліб.
Може, кулі
ворожі скосили
і нікому покласти
вас в гріб?
Пахне хліб
партизанський,

що мати
випікала таємно
повстанцям своїм.
За той хліб
і могли б розстріляти,
і спалити
старенький наш дім.
За той хліб
я вам дякую, мамо.
Та, мабуть,
не в ньому тут суть.
Як ви,
я чекав би так само,
коли хлопці
із бою прийдуть.

9 травня 2006 року.

НА ГЛИНИСЬКУ, ПІД ЗБОРОВОМ

Штрих з минулого

Ще досі там сліди
на зболеній траві —
там наших виставляли:
хто впізнає...
На глиниську,
під Зборовом,
земля в крові
і дух скорботи
соколом витає.
Зліталосся вороння
на посмертний глум,
хилилася калина
і ридала...
Та не могла листочком хоч
прикрити сум.
Собаки гавкали,

живі мовчали.
Ховаючи у хусточку сльозу,
там мати не одна,
як тінь, хиталась:
пішов у ніч —
нема,
мов канув у грозу.
Тож скільки
безіменних вас упало!
На глиниську,
під Зборовом
земля в крові
і дух скорботи
соколом витає...
Ще досі там сліди
на зболеній траві...
І тих, і тих,
яких в живих немає.

9 травня 2006 року.

КОЛЬОРИ ЖИТТЯ

Братам Кукурудзам

Пам'ятаю,
в свята до Євгена
сіяти ходили залюбки,
сухарів, бувало,
повні жмені
там насиплять
з доброї руки.
Хата там —
в картинах пречудових:
верби над водою,
тихий став.
Кольори які!
Усі — Петрові,
що по крапельці з життя збирав.
Не забуду
й клаптик той ніколи,
що Євген з-за образа дістав

і сказав,
хвилюючись, із болем:
— То Петро
на свята нам прислав...
Фарби на папері тім —
без сонця,
кольору холодної зими,
сталлю загразоване
віконце —
як печать сибірської тюрми.
Здогадавсь:
вікно тієї камери,
крізь яке на світ
дивився брат...
А життя котилось
гамірно,
з барабанами
червоних свят.
І картинка
мов губилась в часі,
наче дивний колорит,
як плювали в душу
лоботряси:
хто пішов за волю —
той бандит.
...Фарби на папері тім без сонця,
кольору холодної зими.
Не міраж,
не примха
і не сон це —
з тих картинок
починались ми.

9 травня 2006 року.

**ПРО МУЖНІСТЬ
НАПИШУТЬ КОЛИСЬ**

*Просто Марусі,
партизанській зв'язковій,
помертню*

Віконце у ґратах.
Оббитий поріг.
І слово бруталне:
догола!
І битимуть...
І падає,
падає...
Падає сніг.
І хочеться,
хочеться...
Хочеться жити.
А світла різець
до кісток пропіка.
Хитаються стіни.

А встояти мусиш.
Кажи і кажи.
Хто така,
хто така?
Де ж сили беруться —
не знаю, Марусю!
Мовчиш?
І мовчи,
і терпи,
і не кайсь.
Про мужність напишуть
колись, по неволі.
Кати є кати —
на добро не чекай.
Бо ж серце хитнулось
до волі,
до волі.
І хочеться...
Хочеться
плюнуть в лице
за гвалт і наругу
негіднику тому,
що очі ховав
у туманне пенсне
і нипав, як пес,
біля нашого дому...
І допит,
і допит.
Сибірські хрести.
І наші,
і наші —
у рідному полі.
Марусю,
Марусю,

Марусю, прости.
Не можеш?
І я не прошу їм ніколи.

9 травня 2006 року.

ПОВЕРТАЛИСЯ НЕ ВСІ

Тільки згадка досі —
як довічна рана,
закипає кров'ю по росі...
Слово вольове:
— За Україну, мамо...
Йшли.
І поверталися не всі.
Відстрілявся
до останнього патрона
і піднявся мовчки
на весь зріст —
чистий, як сумління,
без погонів
наш сільський
хлопчина, баяніст.
Як він грав!
Душа, як музика, бриніла,
і ходило ходором село...

Більш того не буде!
Боже, як хотілось,
щоб йому в бою тім
повезло!
Дядьку Грицю,
може, здайтеся на милість,
не спішіть
з гранатним тим кільцем —
ми не музику,
ми вас любили.
Ми ж за вас...
Колись сльозу утрем.
Не хитнувсь, пішов...
Пішов за Україну.
Щоб всміхатись наяву —
не в сні,
щоб на повен зріст,
не на колінах...
Йшли.
І поверталися не всі.

9 травня 2006 року.

ДОЛЯ

Мовчать
безіменні могили,
ридає стрілецька сурма.
Ви в пісні
лишились живими,
а тут ваших
прізвищ нема.
Над травами —
вітер шалений,
і неба —
висока блакить.
Тож скільки
ще вас, безіменних,
на нашому полі лежить?
Пройдіться
від хати до хати,
спитайте
в моїй стороні...

Хто — батька,
хто — неньку,
хто — брата
не бачив
у смертній труні.
Пішли...
Не вернулись досі.
І згадки немає ніде.
Лиш світяться
зорями роси,
де жевріло
життя молоде.

9 травня 2006 року.

ПРОСТРІЛЯНА НІЧ

Ніч недоспана.
Ніч перед боєм.
А навколо орда —
наче лють.
На світанку
по двоє, по троє,
як шакали,
на шабаш підуть.
День четвертий
в облозі боївка,
і хоронить,
й оплакує біль.
Не засне
партизанська криївка —
по одному виносять звідтіль.
Медсестричка
заплакана, Оля,
чорна стрічка —

не біла — в косі.
А довкіл
лиш простріляне поле —
не пробитись,
загинуть тут всі.
«Що наснилось тобі,
зелен-клене? —
задивився юнак
в синю вись. —
Як вітри
щось принесуть про мене,
то ти мамі
у ноги вклонись.
Написав би листа,
та до лісу
не носять листів
поштарі...».
Автомата
на гілку повісив
і гірких натрусив
сухарів.
Ще згадав
про дівча чорнобриве:
«Ще до нього заглянь
ти колись,
у віконце оте,
причілкове,
її сну
хоч листочком торкнись...».
Хто ж ти був?
Ще б сказав,
та неждано
кулеметна знялась заметіль.
Догоряла

зоринка остання —
як остання
світлинка в житті.

10 травня 2006 року.

ДОРОГІ МОЇ ОСТАШІВЦІ

Не розкаже рідне поле,
не розкаже
Озернянський ліс,
як гарячий вітер волі
обпікав
бандерівський обріз.
Хлопці,
як вас не згадати —
в темну ніч
за Україну йшли.
Бинтували вам
дівчата рани
і любили, як могли...
Знаю,
серед них і мати,
партизанський хліб
гіркий пекла
і листочок рути—м'яти

до стрілецького
хреста несла.
Хай святиться
ім'я сина,
що упав.
Як падав, то просив:
щоб несли
на жовто-синьому
під калиною, яку любив.
Хай святиться
непокорений
наш прадавній
галичанський дух,
що піднявся осокорами
над священним
храмом наших душ!
Дорогі мої Осташівці
тих далеких
партизанських літ,
із сльози гіркої вашої —
день цей сонячний
і мальви цвіт.

11 травня 2006 року.

ТРАВЕНЬ. ДВА ТЮЛЬПАНИ

Два тюльпани,
два тюльпани
на могили травень покладе...
І згадають ветерани
мрій далеких
небо молоде.
Щиро другу
друг всміхнеться,
і пройдуться разом по росі.
Як давним—давно ведеться,
по сто грамів вип'ють.
Та не всі...
По гулагах
їх кидали,
і стелилась доля —
як полин.
Поверталось дуже мало —
може, з тисячі один.

Не хилились на коліна
до ганебного стовпа,
йшли у бій
за Україну
ветерани,
воїни УПА.
Там, де біль,
де вічна рана,
і мовчання —
дзвонами гуде,
два тюльпани,
два тюльпани
на могили травень покладе.

12 травня 2006 року.

НЕ ЖУРІТЬСЯ, ДЯДЬКУ

...І орденами травень
манить зір.
А в мого дядька їх немає.
Боївка.
Рвана рана.
І Сибір...
На лаві сяде.
І згадає.
Зірками світиться
Чумацький Шлях.
Холодна ніч —
як рідна мама.
Криївка в полі,
на семи вітрах.
А доля —
січена громами.
Покинув хату,
жінку молоду.

Обріз узяв.
Перехрестився.
Сховала ніч:
«За Україну йду...».
Пішов за волю.
Не скорився.
Як на війні,
походи і бої.
Змивала кров
із ран криївка.
А між боями
снились солов'ї
і тепла
жінчина домівка.
Ніхто не думав,
дядьку, про чини,
коли недоля
душу крає.
Не обмінять
на жодні ордени
того,
що в серці не вмирає.
...А травень знову
сяє в орденах.
Ви, дядьку,
не журіться тільки.
Хай кажуть, що...
До України шлях
почався з вашої криївки.

16 травня 2006 року.

КУЩ КОЛЮЧИЙ

На схилі —
кущ колючий,
дорога ярмом,
край села...
Це тут,
це тут,
під кручею,
криївка терном заросла.
Це тут
життя юначого
завчасно скошено покіс.
Ще кажуть,
по-собачому
десятник
на своїх доніс.
І як тоді
не раз бувало,
облава

і кривава січ.
Десятника також узяли,
і слід його
сховала ніч...
На схилі —
кущ колючий,
як доля наша.
Є щось в тім —
і колеться болюче,
і дорогий над все усім.

16 травня 2006 року.

ТРИВОЖНА НІЧ

Із розповідей матері

Чолом тулилася
до шибки мати.
«Пугу–пугу!» —
сови нічної крик.
Сердитий грудень
сніг кружляв над хатою.
В бинтах лежав
на лаві провідник.
Сердитий грудень,
може, снігом сипав,
щоб приховати
і сліди, і кров.
З наганом зайда,
як собака, нипав
і в серце шомполом колов.
А ніч тривожна, довга.
Де ж ті півні?

Казали хлопці:
вранці заберуть.
Як ні — знайдуть
і кинуть до катівні.
Не на життя
й господарів поб'ють.
Вже півні проспівали
вранці-рано.
Мело.
Ніхто із лісу не спішив.
Журилась мати
й бинтувала рани.
Мій тато люльку,
як завжди, кутив.
Бродив, як привид,
страх під нашим дахом
дванадцять днів
й ночей.
Як шибка бринь —
то серце — тьох!
Знайдуть —
усіх на плаху...
«Пугу-пугу!».
Сово проклята, згинь!
То братчики прийшли,
гукнули: «Слава!»
і Україні,
і провіднику.
Накрили стіл.
Забава,
ех, забава!
І «Ще не вмерла...».
Та вже на курку.
Не ждали?

Появились ті, зіркаті,
по закутках товклися,
як чорти.
Чолом тулилася до шибки мати.
Мело.
І сніг притрушував сліди.

17 травня 2006 року.

ОСТАННІЙ НАШ

З криївок
мертвих відкопали,
шомпол останнє
серце проколов.
А Гната наче
не шукали.
Один.
Останній?
Зваживсь і пішов.
Вози скрипіли
напівтихо.
Село мовчало,
як розбитий жбан.
Бо пронеслося враз,
як вихор:
здавався наш
останній партизан.
Схиливши голову

уклінно,
зібравшись з духом,
тихо йшов селом.
Щоб, дядьку,
впасти на коліна?
Ідете в пекло —
не в полон!
А втім, пробачте,
дядьку Гнате,
здавались москалю
не тільки ви —
і вермахту
старі солдати,
і Січ колись
позбулась булави.
Він знав про це
й кільце гранати
до рукава
надійно прив'язав.
Гукнули руки піднімати,
і він,
вуста стиснувши,
їх підняв.

...Якби ви знали,
як злітає
у ніч безсонну
журавлиний клин.
Так хочеться
відчутти в зграї
плече товариша.
...А ти один.

18 травня 2006 року.

ОСТАННЯ ВИСОТА

Світиться роса.
Ступаю мовчки
крок за кроком
до хреста.
Тут — цвіт землі,
омитий кров'ю,
їх остання висота.
Відлюбили.
А живі відплакали.
Без надії.
І без слів.
Довго поле
багряніло маками
і на схилах терен цвів.
І гуляла віхола
вогненна,
спопеляючи усе до тла.
Нині вас згадаєм

поіменно,
хлопці
з нашого села.
Синьо-жовте небо.
Свічка.
Слава!
Україно, не забудь...
Звідки, хлопці?
З Львова...
З-під Полтави...
Ті — аж з-під далеких Круг.
Під хрестом...
І на хресті розп'яті...
Пом'янімо!
Дань живих.
Хай їм — «Ще не вмерла...».
Та вмирати
не хотів ніхто із них.
...Вже садять
у головах калину.
Гіркне ув очах сльоза.
І зітхнуть ще:
за яку провину?
Дзвоном
скрапне враз роса.

30 травня 2006 року.

З ЦИКЛУ

**«КІЛЬКА РЯДКІВ
ДО ЩОДЕННИКА»**

ОБРУБКИ

*Братові, Богдану Бартківу,
читаючи «Тернопільський
енциклопедичний словник»*

Скупо, брате, скупо.
Мов забракло площі —
штрих мізерний
вирвано з усіх томів,
що не купиш нині
за ніякі гроші,
бо твоїм життям написані
без слів.
Логіка твоя залізна
тут безсила —
впорядковують
без тебе, вже тебе...
і обрубують
такі шалені крила,
збіднюють політ

у небо голубе.
Як ми заздрили
перу твоему, брате!
За тобою, як приречені, ішли.
Між рядками ти учив
життя читати,
повір, що там
і ми його знайшли.

21 березня 2005 року.

ПЕТЛЯ

Важко, як ніколи.
Не іржа — зневіра.
Як, скажіть,
піднятися з колін?
І життя — туман,
і листопад цей сірий,
і передчуття —
як мертвий дзвін.
А задзвонить —
то прийдуть по наші душі.
Хоч-не-хоч,
та радуйся чортам...
Золота петля
мене ще досі душить —
та,
яку накинута ще там...

9 листопада 2004 року.

У ЛІСІ БІЛЯ СЕЛА КРОВИНКИ

Лісова доріжка,
листям всипана,
між деревами
вервечкою біжить.
Ось і зруб,
як книжечка нечитана,
між сторінками —
трава тремтить.
А трава висока.
Із росою.
Колеться ожина.
Наче йду на злам.
Не ховайся, грибе,
під сосною —
дочитаюсь
і знайду тебе і там.

10 жовтня 2004 року.

ЖУРНАЛІСТСЬКА ДОЛЯ

*У день похорону
журналістки Жені Бридун*

Наче холодом
повіяло з дороги,
де хрестами мічені
людські сліди.
Женя—Женя —
гілка дерева живого
обірвалася раптово
назавжди.
Може, ми Тобі
десь там потрібні, Боже,
та чому Ти забираєш
з півпуті?
Ще б хоч крок чи два...
Я вір'ю, що Ти можеш,
та чомусь до нас суворий
у житті.

Знову в журналістів —
нешаслива доля.
Знову втрата.
Недописаний рядок.
Знову не доходимо
до краю поля.
І зітхаємо:
у розквіті думок.

13 жовтня 2004 року.

СНІГ НА ВИНОГРАДНИХ ГРОНАХ

Ще опеньки
вабили у сні...
Несподівано,
як гість непрошений,
вранці—рано сніг,
холодний сніг
виноградні грона
припорошує.
Не зігріти
дотиком долонь,
подиху хоч теплого — замало.
Гаснуть тисячі
маленьких сонць
на лозі,
що вчора соком грала.
Тане крапелька
солодких мрій,
і надії свічка

тихо гасне...
Не перечте,
прошу вас, мені —
перший сніг холодний,
та прекрасний!

16 жовтня 2004 року.

ПО ОДНОМУ ВІДХОДИМО

*На смерть шкільного
товариша І. М. Леськіва*

Не стало друга...
Хоч не бачились давно,
не побачимось
уже на цьому світі.
Для мене
Ігор і товариш — все одно,
слова тотожні,
наче сонце й квіти.
Не стало друга...
Ще одного з нас нема.
Відходимо
за чорний обрій смерті.
Вже ти.
Гірка сльоза.
Та плакати дарма,
коли в безсиллі

зупинилось серце.
Згадаємо колись.
І вип'ємо до дна,
щоб інші нас
колись згадали...
Чому з'явилася
та рання сивина?
Ми за життя
тебе і не спитали.

28 грудня 2004 року.

КРАПЛЯ, ЩО ВТРАЧЕНА

Стік день водою
збайдужіло —
і на краплинку
я змілів.
Щоб струснутись —
не насміливсь,
а може,
просто не схотів.
Коли життя —
як та водиця,
а думка не політ —
петля,
то хто б гукнув:
шукай синицю,
коли немає журавля?

15 березня 2005 року.

КОЛИ ПАДАЄ ДОЩ

Падає дощ.
Парасолі цвітуть
рясно,
як квіти живі, на асфальті.
Квітне Тернопіль.
Дівчата ідуть.
Грає дощ,
як весняний Вівальді.
Музика крапель
дзвенить, мов орган,
під потічкову
овацію вулиці.
Падає дощ...
І старенький каштан
зелен-гіллям
до обочини тулиться.

16 березня 2005 року.

НАСТРІЙ

Етюд з вечірнього вікна

Тернопіль спить.
А ніч гуля.
Роса блистить —
мов гострий ніж.
Ген зачепився
за гілля
гарячий місяця леміш!
Старий каштан
завмер на мить
в квадраті
сизому вікна.
Вже брунька
свічкою горить
від блиску світла...
Ах, весна!
Коли ж леміш
розою ніч

і ранок листям шелесне?
Краплинка світла
вдалині
бентежить небо.
І мене.

17 березня 2005 року.

МУЗИКА ВЕСНИ

На зимовій риболовлі

Оркестр тополь,
притрушених сніжком,
ще прохолодно гра
на березневій ноті.
Вербовим прутиком,
немов смичком,
бентежно вітер
по льоду молотить.
А лід морозний
так тріщить — мов дзвін
проноситься над ставом.
Відчуття тривожне
мурашками торкається колін.
Рибалимо, хвилюючись.
Ще нині можна,
ще поки тепла
музика весни

не увірвалася
стодзвонно і раптово
на лід останній.
...І в зимові сни,
що розмерзаються
у котиках вербових.

23 березня 2005 року.

ТО ХТО Ж ТИ НАМ?

На смерть папи Кароля Войтили

Не стало папи
Кароля Войтили.
Чи Ян, а чи Павло?
Немає значення —
земля тепер одна
прийме в могилу.
Прощай, прощай...
Віджито вже...
І втрачено.
І не кажіть,
життя людське — загадка.
Де ж корені були
твої, Войтило?
У Вишнівці немов
лишилась згадка —
там двоюрідні
сестри зголосились.

А лях є лях,
відроду гоноровий,
ні з ким не хоче
пам'ять розділити.
То хто ж ти нам —
чужий чи брат по крові?
Змовчав живим
й тепер будеш мовчати.
Тобі вже байдуже,
ти вже не папа,
бо ділять
Божу ласку кардинали.
...А ти бери,
старенька сестро, сапу
і тішся,
що тебе ляхи згадали.

5 квітня 2005 року.

СУСТА

Як важко жити!
Порожнеча.
Миттєвий збій —
і глухомань.
В душі надіюсь:
ще не вечір...
І задихаюсь від зітхань.
Останню скибку
ще не з'їджено,
а день прийдешній —
як сухар.
Старе —
попутніми від'їджене...
В нове —
злетіти б, як Ікар!
На жаль, на жаль...
І крила стерті,
і вітру путнього нема.

Як важко жити
задля смерті
й життя від смерті
берегти!

19 квітня 2005 року.

МОЯ ЧАРІВНА ВЕРТЕЛКО

*Після недільної риболовлі
на Сереті*

Де з трав красу
збира веселка,
черпну життєвої снаги.
Вертелко,
добрий день, Вертелко,
у лозах мрійні береги.
Тут вудці біля вудки тісно.
І тихо мов.
Ще не клює.
Ні слова з вуст.
А буде й пісня,
як сто зозуля накує.
І на вербі гачок зависне.
Зійде рибина немала.
І рак — не вірте! —
але свисне,

коли з гачка
«така зійшла!».
Як жінка,
річка грає весело
в міцних обіймах берегів,
мов мріє
казку про Телесика
і повен човен карасів.
Вертелко,
чарівна Вертелко,
рибальська зіронько ясна,
скажи,
де сховане веселко
Телесикового човна?

3 травня 2005 року.

ВІРШ

Іду на ринок, щоб продати...
Усе сьогодні
продають за гріш:
і честь,
і золото, і шати.
Та ні, та ні,
не продається вірш.
А що?
Продав би, може, Музу,
а чи на капустину проміняв...
і в ритмі галасливім
мюзиклу
ля-борщ по-українськи
зготував.
Ще б назбирав метафор
в'язку
і списане суцвіття збитих рим
і в бабки

обміняв на казку —
в отої,
що сидить, не зна за чим.
Якийсь індюк
гуде пихато:
згинь, віршомане...
Тільки я не злий,
немає з ким і торгувати.
На щастя,
вірш — товар не ходовий.

19 травня 2005 року.

ПО-ІНШОМУ НЕ МОЖУ

Тільки собі

Задзвонять, а чи ні?
Повірте, байдуже.
Як відійду —
хоч киньте в рів мене...
І хай всміхнеться недруг райдужно,
і хай старенький ясен
поночі зітхне.
Йому в житті лукавити не вмів,
і жаль, що недруга
від фальші не вберіг.
Та не вина моя,
що в морі слів
я оправдання підлості
знайти не міг.
Я грав банально
і без струн,
пробачте, іноді й збивався

з ритму дня:
як плакали —
то злився, як Перун,
коли сміялися —
коловся, мов стерня.
Тужив, зітхав
І жив без каяття,
благенький каганець
шукаючи в пітьмі..
Я б не бажав для себе
іншого життя,
хоча б по-іншому
його прожити міг...

1 серпня 2004 року.

ОСІННЄ

А за вікном моїм
птахи осінні
стіну
приречено клюють.
Від вітру степового
пахне сіном.
І хризантеми вже цвітуть.
Іду за осінь,
по знайомих стернях,
де рос
вечірніх діамант.
Не обіцяю друзям,
що повернусь,
шукаю вічний варіант.
У згадках
похапцем пересіваю
забутого мішка давно —
і те,

якому ще ціни немає,
і те,
що скресне все одно.

5 вересня 2005 року.

ПОРИВ СУПРОТИ

Зневіри мить —
коли сум'яття,
страх
і збій,
коли твій день
з трьох крапок
починається.
Живи із сил усіх,
живи —
в душі твоїй
скресає тлінне,
вічне — залишається.

6 вересня 2005 року.

ХТО Я?

До себе в мить сумніву

Я жив там.
І нині признатися мушу:
не був я сліпцем
і не був я глухим,
коли чортівня
залізала у душу
і манила словом
до себе чужим.
Тривожив пером
яворове коріння
і, може, не тих
із могил піднімав,
та вірив, як Богу,
тобі, Україно,
і галстук стидливо
на шиї в'язав...
Я серце запитую,

як перед сповіддю:
зі мною чи з часом
билось в унісон,
коли дикою мушкою,
званою оводом,
червона орда
залітала в мій сон?
Як з часом —
то прощення в тебе попрошу,
зі мною якщо —
то судьбу прокляну.
Хоч слід мій не осінь —
зима припорошує,
та досі себе
в цім житті не збагну.

12 вересня 2005 року.

ШАЛЕНА КАРУСЕЛЬ

*Два, лише два штрихи...
До однокласників*

I.
А літа — рікою.
І немає кладки.
Крутиться до осені
життєва карусель.
Товариство наше —
хлопчики й дівчатка,
прошу, повертайтеся
на дитячу паралель.
Хочеться ще раз
туди ступити,
де бентежно так
руки торкалася рука,
де листочок перший —
як росинка чистий,
на твоїх вустах —

калини ягода гірка.
А той берег — так далеко,
не розкажеш.
Наче в казці,
ми з тобою там жили —
хлопчики й дівчатка,
товариство наше,
я і ти.
І ті, що передчасно відійшли.
І повірте,
хоч ту пісню не вернути,
не до часу слово
й музика не та,
треба хоч над прірвою,
та все ж збагнути,
де іронія,
а в чому фабула життя.

II.

Дотанцюємо,
домріємо,
домовимо
все, чого колись
хтось з нас не встиг.
І залишимося
хлопцями чудовими,
нашими дівчатами
у платтях випускних.
як були, як є,
Як в долях в нас заложено,
доп'ємо на брудершафт
і на коня...
Пам'ятаймо:
що дорога в світ
була у кожного,

а додому — спільна в нас,
на всіх одна —
кольоровим сном,
спогадом—загадкою,
теплим димом
над дахами батьківських осель...
І до того берега,
і до тої хатки,
на дитячу,
вічно першу паралель.

13 вересня 2005 року.

ВІЧНА ПАУЗА

На смерть Василя Подуфалого

Передчасно
листок ще один
впав з життєвого древа.
Відлетіли
від нас назавжди
журавлі Василеві.
І приречено
скрипка мовчить,
як відходить маестро.
Вічна пауза —
втрачена мить
у живому оркестрі.

Жовтень 2005 року.

НАСТРІЙ-ІІ

Отару хмар
вітри женуть.
І грім цьохає
сердито батогом.
У барабан асфальту
краплі б'ють,
як в душу,
прохолодним молотком.

3 листопада 2005 року.

ОДВЕРТІСТЬ ТИХОГО НАДВЕЧІР'Я

Хоч не сідлав вороного,
як в пісні, коня,
і до струн, як скрипаль,
не торкався ніколи,
та відчував,
як морозяно коле стерня
і коли рветься струна —
то відлунює болем.
Йшов, як по лезу, зухвало
між злом і добром,
йшов манівцями,
узбіччям,
усипаним терном.
Стукався в двері,
а бувало, що й рвавсь напролом.
Знав, що від долі
ніколи й нікуди не звернеш.

Я вже не той...
Вибираю найлегшу з доріг
і бережу вже останню
синицю у жмені.
З літ, що прожив,
як дитина, витрушую сніг,
щоб ступити у ті,
що залишились в мене.

11 лютого 2006 року.

ВІДВЕРТО

Ха-ха!
Та ні ж — людина року
в якійсь там енній
номінації.
А я дивлюсь
на себе збоку:
і де ж мої
гучні овації?
Даруй, Даниле,
осінь пізня,
що розвівається
на скронях в дим.
І де ж та
доленосна пісня,
чому не сипле
цвітом молодим?
...Збиваючи
з прожитого оскому,

цілую Ніку
поглядом сумним.
Спитав би хто,
чи я щасливий,
чи так, чи ні
до осені живу...
Ха-ха!
Хотіти не шкідливо
ще й шаблю
чи гетьманську булаву.

15 лютого 2006 року.

ДОВГА ДОРОГА ДО РАНКУ

Сіється дощ
крізь шовкову фіранку
на сережки
туманних беріз.
Стелиться довга дорога до ранку
краплями спогадів,
скупістю сліз.
Небо заплакане.
Серце тривожне.
Хочеться вірити:
бути весні.
Тільки чому
та сережечка кожна,
наче крижинка зажури
в мені?
Стелиться спогадом
довга дорога —
та, що немає у неї кінця.

Наче стоїть
перед нашим порогом
жінка,
промокла уся до рубця.

8 березня 2006 року.

ВІКНО В НАДВЕЧІР'Я

Відчинене вікно
у тихе надвечір'я,
мигтять іскринки
чистої роси...
Ще скільки, Боже,
Ти мені відміряв
для благ життя
земної полоси?
Ще та остання
пригорща роси вечірньої,
ще крок чи два
по скошеній стерні.
Забув, коли шукав
любові вірної,
а випадкова вже —
не по мені.
Кочусь до всіх чортів
по гравію жорсткому,

туди, де той
трикрапковий рубіж.
В останнім реченні моїм
поставте кому —
ще по росі
пройдуся босоніж.

17 березня 2006 року.

ГІРКИЙ ПРИСМАК

Все не так,
все не так,
все не так, як годилося б...
Вчора
пожурило тривожно
життя до біди —
без човна,
серед хвиль нежиттєвого моря
погойдало мене
і туди,
і туди...
Наче б вплив,
черпнувши з глибин безнадії
і тривогу,
і присмак гіркий небуття.
Завагався уперше:
чи все ще домріяв?

І відчув,
як безжально
коротке життя.

3 квітня 2006 року.

ДОЛІ

Мамина мальва
зів'яла давно.
Вже відцвітає моя.
Вигляну інколи
в наше вікно —
падає тихо зоря.
Котиться колесо —
котиться віз.
Гей,
облітають літа!
Що ти, Даниле, з собою привіз?
Стиснуті мовчки вуста.
Знаю, що завтра
у тому вікні,
де кожен мій день
у боргу,
хтось не без болю
зітхне по мені:
татова мальва в снігу...

4 квітня 2006 року.

КРОВНА ГІЛОЧКО МОЯ

Що люблю —
тобі я дякую за те,
дорожу,
як найціннішим скарбом.
Знаю, без коріння
мальва не цвіте,
знаю, без любові
жить не варто.
Україно, дякую
за те, що є,
дякую, що ти моя
в цім світі,
із джерел твоїх
жива наснага б'є,
і любов твоя —
як зірка, світить.
За твоє гілля
тримаюсь всім єством

і тобою у світі востаю.
За найкращий день
тобі я б'ю чолом,
за найгірший —
я собі прощаю.
Україно,
кровна гілочко моя,
як тебе не було б
в цьому світі,
то листочком зірваним
згубився б я
у чужому підворітті.

4 квітня 2006 року.

НАД СТРИПОЮ

У свій день народження

Там, де б'є течія
і верба над водою,
погуляв я по березі мрій.
Теплий в термосі чай
і дві вудки зі мною,
а у серці — весна.
День народження мій.
Білий подих морозний,
і вітряне небо,
і дзеркала замерзлих боліт.
Не клює.
І шикарний мотиль без потреби,
коли пальці холодні, як лід.
Обійду берегами
і зліва, і справа,
ще свою перевірю судьбу.
Десь два роки тому

наче тут, у заплавах,
мене короп тягнув під вербу,
кілограмів на три.
У корчах замотався,
тільки жилочка свиснула: «Дзень!»
Мій сусід з риболовлі
з-під вус усміхався,
я ж стояв,
наче вкопаний пень.
Нині зблиснуло спицями
сонячне колесо,
розсипаючи бризки тепла,
покотилося берегом
гусячим голосом,
дятловим стуком
і сплеском весла...
День народження мій!
І я дякую сонцю
за вітальний весняний дзвінок.
...А квітневий карась
ще ходив напівсонний,
обминаючи мій поплавок.

9 квітня 2006 року.

ЗЕМНЕ ТЯЖІННЯ

Загубилося
в літах подвір'я,
рідна хата,
ясен край воріт.
Хлопчиком я там
про небо мріяв,
про крило орлине
і політ.
Горілиць лежав
в траві пахучій,
і плелась замрії
волосінь.
За спиною — твердь
земної кручі,
наді мною —
вічна височінь.
Як хотілося
від неї відірватись

в небо,
за птахами навздогін —
мить хоч відспівати,
відлітати
і розсіпатись
в світи — як дзвін!
Марили Ікари
і до мене,
підкоряли
гордий Еверест,
та верталися
у світ зелений,
бо земна тяжба —
наш вічний хрест.
...І по всьому,
будемо відверті,
врешті—решт,
на землю нас кладуть.
Щоб не впасти в небо,
і по смерті
у труну
наміцно цвяхи б'ють.

12 квітня 2006 року.

РОЗХРИСТАНИЙ ДЕНЬ

Настрій

Хитаюсь,
мов човен
на хвилі, що грає...
До берега б'є
і вода, і піна.
Над аркушем настрою
думка витає,
як словом піднятись
з душевного дна?

26 квітня 2006 року.

ДОРОГА НА ЛЬВІВ

Дорога на Львів...
Без запрошення їду.
Ще ватра студентська
у згадках димить.
Як вперше,
й тепер не надіюсь на гіда —
душа навмання
за трамваєм біжить.
Там, в Стрийському парку,
дерева,
в них — юності
спрагле відлуння моє.
Як дзвін, гомінке
товариство «Під левом»
по сто за студентську
стипендію п'є.
Всміхається зорями
ніч-королева,

про все забувають
в бігах королі.
В три бали — та сесія,
перша квітнева,
за решту — до хліба
ще й сіль на столі.
Дорога на Львів...
Там — кімнатка в «общазі»,
блатні, як за викликом,
львівські клопи.
Там — радощі перші
й дрібненькі образи,
пов'язані разом
в забуті снопи.
Але ж, як згадаю...
Той смак непідкупний —
такого не буде,
допоки земля —
як з Ігорем—другом
в жидівській халупі
останнього ми
проїдали рубля.
Дорога на Львів...
Не забув — не забуду:
весняний трамвай,
а у ньому лиш ти...
Я дякую, Людо,
я дякую, Людо.
За що? І понині
не знаю — прости.
Дорога на Львів
по бруківці знайомій —
для мене щось більше
за втрачену мить.

За ту, коли хочеться
дуже додому
й душа навманя
за трамваєм біжить.

30 квітня 2006 року.

НА ПЕРЕХРЕСТІ

Проти себе

Хоч перша зелень вабить,
пройдуть дощі —
вона мине...
Усі жінки по батькові,
і звуть
по батькові мене.
Тепер я більше вдома,
вже перечитую книжки,
збиваючи оскому,
шукаю в спогадах
сучки.
Доволі вже трухляві.
Не домалюєш
листя в них,
коли в твоїй уяві
так мало
кольорів земних.

На всяк
сорочка біла
висить у шафі
без пуття.
...А перша зелень вабить
шаленим
потягом життя!

3 травня 2006 року.

МАНА

Ще сниться
клен зелений
і літ шалених крутизна.
Десь журиться без мене
моя
сімнадцята весна.
Синиця мрій —
у жмені,
надії сріберне весло.
Бентежні зорі —
на раменах,
як парус —
вітряне крило.
Наснага б'є потоком,
бурлить
розхристана душа.
Дорога вічна —
у неспокій,

високе небо —
не межа.
Щось дивне,
незбагненне,
не спогад чистий,
а мана —
ота, залишена без мене,
моя
сімнадцята весна.

5 травня 2006 року.

БЕЗ ЗАПРОШЕННЯ

*Друзям-журналістам газети
«Ровесник» шістдесятих років*

Без запрошення
стукаю в двері,
де той вітер далекий гортав
і літа
на газетнім папері,
і рядок,
що у номер писав.
Може, в згадках
разом погуляєм
на безлюдний
за озером пляж.
Ти, ровеснику мій,
пам'ятаєш:
сто рядків,
сто рядків — в репортаж!
Що рідніше було

від газети,
як немає —
немає і нас?
Та порожньо у тім кабінеті,
куди пам'ять
вертає щораз.
Забарилися
хлопці чубаті —
на завданнях
нагальних, мабуть,
гомонять
у кав'ярнях дівчата,
інтерв'ю
ексклюзивне беруть.
Так незвично —
редактор сердитий
на нараді затримавсь чомусь,
ще б за те,
що вже нами прожито,
хоч сказав:
«Я ще з тим розберусь...».
Без запрошення
стукаю в пам'ять,
де немає стежин забуття.
Ще не вірю:
щось сталося з нами...
Сто рядків,
сто рядків...
І життя.

9 травня 2006 року.

БІЛЕ МОВЧАННЯ

Мовчки вдивляюсь
у білу стіну.
Думка.
Цигарка.
І біле мовчання.
...В хаосі вічному думку збагну.
...Ще припускаю:
цигарка — бажання.
...Білі ті стіни,
що болем ятрьуть.
...Як в них дивитись —
то лиш з хвилюванням.
...І як нічого сказати —
мовчать.
Тільки чому
воно біле — мовчання?

12 травня 2006 року.

НАОДИНЦІ З СОБОЮ

Не міг — та прагнув,
хоч і знав: даремно,
а міг —
то не завжди хотів.
Просиджував
за пляшкою до темна,
і без вина,
було, хмелів.
А скільки неоправданих
побачень,
зітхань,
суєт
і метушні —
заради лиш
миттєвої удачі,
якоїсь цяцьки на стіні.
Туди—сюди дорога,
черги кляті,

зібрання з приводу і без.
Не раз і сам,
щоб часу не втрачати,
влаштував собі лікбез.
А час проб'є —
і п'ять хвилин погожих
забракне кожному із нас,
щоб перед тим,
як в храм входити Божий,
згадати мамин «Отченаш».

...Коли останній друг
підє від тебе,
коли залишишся один,
колись відчуєш
під високим небом
ціну
загублених хвилин.

15 травня 2006 року.

ПРОЗАЇЧНО

Остогидло
тертя політичне —
все навколо
мішка грошенят.
Закотилась
зоря поетична
за останній
захирений ряд.
Афішуються
секс-небилиці,
детективний блюзнір
без прикрас.
Знемагає
в кутку на полиці
коронований
кровний Пегас.
Де ж травичку
для нього шукати?

А мовчати —
нестерпно ще більш.
І нелегко —
даремно чекати,
що хтось слово
замовить за вірш.

13 червня 2006 року.

ДУШЕВНИЙ ВІНЕГРЕТ

Осуджую, як ви,
манірність,
клянучу
словесний вінегрет,
мов по росі
біжу вечірній,
шукаючи
старий сонет.
Печаль, яку
в душі виношую,
лягає словом
на папір —
злітає тихо,
без запрошення
на білий аркуш
теплий вірш.

15 червня 2006 року.

ШКІЛЬНІ ЛАСТІВКИ

Навесні, коли
прогріються стежки,
розквітне
паросль молода,
повертаються
щороку ластівки
додому,
до свого гнізда.
Де ж ви, літ шкільних
товариші мої,
куди вас
занесли літа?
Тут співають
озернянські солов'ї,
у парі ластівка літа...
Ось доріжка перша
у дитинства храм.
Криниця чиста,

отчий дах.
Де ж ви, де ж ви
загубились там,
на долі топтаних
стежках?
Навесні,
коли прогріються стежки
і виліта
з-за парти клас...
Наче ми.
Згадаємо!
В'ють гнізда ластівки
під нашим дахом.
Вже без нас.

21 червня 2006 року.

НІЧ НА ДАЧІ

Так тихо.
Чути гілки тріск у лісі.
Десь гавкне пес.
І птах нічний заплаче.
Спекотне небо.
Щедрі зорі.
Місяць...
Глибока ніч.
Безсонна ніч на дачі.
Лиш ніч — відкрита,
неприхована,
боюсь повірити —
немов спричинена.
Так тихо —
що в душі дзвенить
підковами,
влітаючи в моє
вікно відчинене.

27 липня 2006 року.

МІРАЖ

День газетний відстукав
копитом по скронях.
Під знайомим каштаном бреду...
Там, де юність колись
невгавала:
«По конях!»,
цілувалась весна на лету.
Тільки згадка, міраж,
наче штрих на папері.
І його не шукайте дарма.
За прожитим — назавше
зачинені двері,
суета, непроглядний туман.
Відспівав над судьбою
калиновий вітер,
розлетілись світами літа.
Там, де зорями в долі
світилися квіти,

жовтий лист із гілля обліта...
Тільки дим,
і луна,
і холодними росами
жалить пам'ять
трава у саду.
Захмелілий від згадок,
дорогою осені
під знайомим каштаном бреду.

11 серпня 2006 року.

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ МОТИВ

Де терен в полі —
там тополі
і місто, наче сад.
Моє чарівне
тернополе,
мій добрий терноград.
Тернополем тебе
назвали,
а я — любов'ю зву,
з якої тут ми починались,
якою досі і живу.
Це тут ми мріяли
й кохали,
пізнавали щастя суть.
І квіти ті,
що дарували,
у душах в нас цвітуть.
Це світять тут,

як зорі, люди.
І тут —
наш вічний Еверест.
І твій, моя кохана
Людо, —
життя високий хрест.
Де терен в полі —
там тополі
схилилися на став.
Тернополе,
я вдячний долі,
що ти любов'ю став.
Не розлучити нас ніколи,
ти — вірності булат,
моє чарівне
тернополе,
мій добрий терноград.

5 вересня 2006 року.

З ЦИКЛУ

«ЛЮДЧИНІ ВІРШІ»

ЗАМЕТІЛЬ

Дружині, на жаль, помертвно

Сильний вітер,
і цвіт опадає.
Заметіль у саду.
У душі заметіль.
Вже двадцята
весна відцвітає.
Як годиться,
пора б і присісти за стіл,
і згадати
про тост наш весільний:
літ до ста долюбити...
І я так хотів.
Цілував до нестями.
Та тільки...
Та тільки листочок
за вітром злетів.
Сильний вітер в обличчя —

уперто...
Заметіль у душі.
Як відходила ти —
по сльозинці,
по слову,
крізь серце.
І не цвіт — падав дощ,
як відходила ти...
Заметіль, заметіль!
Опадає,
у душі відчуваю,
щось більше за цвіт.
Бо сади
щовесни розквітають,
А любов...
А любов —
раз на тисячу літ.

13 травня 2006 року.

ЗА ШТОРАМИ ХОЛОДНОГО ВІДЧУТТЯ

Штрих новорічний

Не всміхнеться
рік Новий жіночими очима,
наче відьма на мітлі,
не реготне.

Дим.

Цигарка.

Відчуття:

що заслужив — отримав.
Тішся, що ніхто не плаче,
не кляне.

А десь там —
вогні гірлянди,
сміх,
вино,
петарди.

Лиш не тут —

а там, за шторами вікна.
Балаган життя,
солодкий хміль,
зухвалі жарти —
проводжають,
зустрічають,
п'ють до дна...
Хочу тиші.
Хай зоря насіється із ночі —
близько так до серця,
що уже не жде.
Тільки просить щиро:
хай всміхаються ті очі,
і хоча не віриться —
та хай прийде.
Листячком зеленим
і весни квітковим кроком,
краплею дощу,
що осінить ріллю...
Сам себе, зітхнувши, привітаю:
— З добрим роком!
І шампанське
у два келихи наллю.

2 січня 2005 року.

НЕ ОБРАЖАЙТЕСЬ НА МЕНЕ

У день народження дружини

Ще наллю
і вип'ємо за друга,
вип'ємо
і за прекрасних дам,
за десятим і за сотим кругом...
А сьогодні мовчки
п'ю я сам.
І мені не треба
дорікати,
словом розпинати на хресті —
пив і п'ю, як ви,
за кожне свято
і за кожен промах
у житті.
За свої падіння
і за сходження,
і за перше в юності «люблю»...

І за твій,
Людмило,
день народження
сам сьогодні
я собі наллю.

24 серпня 2005 року.

**ПРО КВІТИ ПАПЕРОВІ
І ДЕЩО БІЛЬШЕ**

Біля могили дружини

Горить каштан
осіннім жовтим листям,
що стелиться
під ноги рясно...
Чому твоя свіча,
як зірка чиста,
колись погасла
передчасно?
Скупий рядок
лишивсь на епітафії,
на тій плиті
мовчання чорного.
Прийдем, згадаєм,
наче в біографії
твій листочок
перегорнемо.

І мовчиш?
І словом, як колись,
не раниш —
кладу ж я квіти
паперові.
Живі, кохана,
передчасно в'януть,
а ці — живуть
і без любові...

1 жовтня 2005 року.

ЛІСОВА НЕ ФАНТАЗІЯ

В осінній ліс веде мене
стежина знана.
Опеньки манять
ті, що під сосною.
Я пам'ятаю:
чорнобривцями, кохана,
їх ніжно називали
ми з тобою.
Опеньків — тьма.
І кожен — наче диво.
І день казковий,
як росинка, чистий.
Мені ж ввижаються
старі забуті гливи
й давно розвіяне
вітрами листя.
Ось-ось, здається,
як тоді, не випадково

з—поміж гілля життя,
що терном колеться,
враз з'явиться та жінка —
мила,
добра
і чудова.
Та, що уже ніколи...
Але хочеться!

12 жовтня 2005 року.

БІЛЯ ЗАШТОРЕНОГО ВІКНА

Дружині, у день поминання

Не буде більш
ні дотику бентежних рук,
ні губ терпких
солодкого мовчання.
Не вірю —
не нитками заснував павук
зашторене вікно
мого кохання.
Розтягуючи
блаженних згадок поводи,
бреду, як привид,
тихо за судьбою.
Зашторене від всіх і вся,
і назавжди
вікно, в яке
дивились ми з тобою.

1 листопада 2005 року.

ДО ЖИТТЯ

За те, що любив
І зневіри не знав
у радості дня
і у вирі тривоги,
за те, що беріг,
і за те, що страждав,
і ревно молився
на нього, як Бог,
за те тобі дякую
щиро, життя.
А за те, що понині
у серці болить,
хоч знаю —
немає уже вороття,
повір, за одну
тільки Людчину мить
й тебе я сьогодні
віддав би, життя.

18 грудня 2005 року.

ПОРОЖНІЙ КУТ

Нелегко без жінки,
Катрусю,
ще важче без мами,
либонь...
Коли —
до одвірка тулюся,
коли —
до чужих
прохолодних долонь.
А ти усмінешся лиш:
«Тусю,
а вам, як завжди,
картопляне пюре?».
І я, як завжди,
усміхнуся,
бо, крім жінки,
ніхто вже сльозу не утре.

6 березня 2006 року.

У КУХНІ

*Майже усі свої вірші
я видрукував на Людчиній машинці
в нашій кухні*

Друкарська машинка
працює твоя —
ще стукаю пальцем одним
у кухні,
де нитку надій ти і я
тягли крізь цигарковий дим.
Не раз і не два
обривалась вона,
здавалось колись —
без кінця.
Два келихи злості
і пляшка вина...
І ніч —
як промокла вівця.
Знайшли — не знайшли.

Не біда з цим кінцем,
коли в'ється ще нитка надій...
Я бачив:
світанок жеврів багрянцем
на світлій долоньці твоїй.
Без тебе цигарку
докурюю я,
свій вірш видихаючи в дим.
Друкарська машинка
працює твоя —
ще стукаю пальцем одним.

12 березня 2006 року.

ДИКІ ГОЛУБИ

Парк старий.
Знайома лавочка.
Дикі голуби.
І вже весна.
Тут колись
сиділа парочка,
слід знайомий —
«Він і плюс вона».
Ах, любов,
сильніша грому,
перша — наче
келишок вина.
Почерк той
мені знайомий
і донині
дорога «вона».
Хто ж ревнивець,
що замазав

поцілунком скріплену
«любов»?
Він колись
мене б образив.
Нині, може б,
мимо і пройшов...
Тільки голуби
на ясені
воркували в парі,
як тоді.
Сів на лавочці
з тим написом
й мов літа
вернулись молоді.
Ще б спитать
у серця, може,
скільки літ
воно вже без весни?
Та хтось
голубів стривожив —
й розлетілись
парами вони.

12 березня 2006 року, неділя.

ПОКРОПИВНІЙ

І добрим людям цього села

Стара Покропивно,
цілую вам ручку
за те, що повірили
в щирість мою
й поставили в паспорті
ту закарлючку,
що з Людою нас
поєднала в сім'ю.
Пробачте за те,
що і вас осудили —
знайшли не сердечну
любовну мігрень.
І нам до народження Каті
лічили
ті місяці — дев'ять —
не менш ні на день.
Не раз відверталось

від нас благоденство,
у лисого чорта
прощення просив,
з поклоном хиливсь
в міліцейських агентствах
і недругу пляшку
коньячну носив...
Стара Покропивно,
цілую вам ручку
і дякую долі
невдячній за те,
що й інколи скиглила
клятою сучкою,
та досі тернинкою
в серці цвіте...

17 квітня 2006 року.

НЕ ВЕЛИКОДНІЙ ВІРШ

На цвинтарі

Христос воскрес!
І день чудовий —
ти воскресеш спогадом,
на жаль...
Букет весни,
як дань любові,
з дочкою вдвох несем
в твою печаль.
Болить земне,
скресає вічне.
Живі вмирають,
мертві не встають.
Спалахує
благенька свічка.
І дзвони пам'яті
глибинно б'ють.
Христос воскрес!

Тебе немає.
Букет — тобі,
хвала — Йому...
Молитвою
дочка зітхає,
а я сльозу
ховаю у диму.

Христос воскрес!
І день чудовий...

23 квітня 2006 року.

БУКЕТИК РЯСТУ

Людиними стежками

Букетик рясту,
як весна, розквітнув
у нашій кухні.
Доня принесла.
І на душі
по-давньому привітно —
мов з тим букетиком
і ти прийшла.
З прожитих літ,
здаля, з-за того плаю,
де берег сонячний
і теплий сніг...
І ми за ставом вдвох
весну шукаєм,
і білий ряст
нам стелиться до ніг.
Мов бачу —

твій букетик незабутній...
Весна хиталась
гілкою верби,
а на вершечку явора
ледь чутно
вже ранні
воркували голуби.
Із трепетом проносилась
по тілу
пташина гра —
як музика жива.
Переглядались лиш.
Ми так не вміли —
буденними
здавалися слова.
Та той букетик,
що несли додому,
у душах наших
трепетно жеврів.
...А нині враз
у рясті дорогому
він спогадом
моїм розцвів.

2 травня 2006 року.

БЕЗ НАДІЇ ПИШУ

До Людмили

Хитнися травинкою
в світлі роси,
весняним листком прорости,
чи зблиском
незваної досі краси
вечірню зорю освіти...
Сніжинкою хоч
на долоні розтань,
відбийся у краплі води,
промінчиком радості
злинь в синю рань,
всміхнувшись усім,
як завжди.

4 травня 2006 року.

ЯК ЗГАДАЮ

На двадцятиріччя нашого шлюбу

А травень такий молодий,
як згадаю,
за нами бродив
у зеленім плаці...
А нині зітхає.
Людмили немає.
Лиш падають в спогади
теплі дощі.
Мов чую —
видзвонює повними відрами
той ранок,
що лиш прокидався зі сну.
Із сонцем ми їхали,
їхали зріднені,
дві долі свої
поєднати в одну.

По-буденному,
в тім, як були,
розписали
і щастя-добра
побажали в житті.
...Дивлюсь я на фото твоє
і печалюсь:
яка ти красива
була б у фаті...

14 травня 2006 року.

РЕАЛІЇ

Ціную над усе
життя реалії,
коли кохання —
рівні два крила.
І почуття це —
вище за регалії,
бо в ньому —
чиста крапелька тепла.
І не завжди мені
гукали: «Браво!»,
і дорікали,
що не так живу.
І ти, всміхнувшись,
може, і злукавила,
коли піднесла
булаву.
Цяцьковану таку,
що тільки мріється.

Коли вже гості
з-за стола розсіялись,
коли лишилися
у хаті вдвох,
сказала тихо:
«Ти для мене Бог».
Кохана, знай,
що булави зрікаюся,
або усе навпіл,
або — з нічим.
В житті —
самим собою залишаюся,
а у коханні —
вічним рядовим.

17 травня 2006 року.

А ТРАВА ПОЛЬОВА...

*У нашій з Катєю вітальні
стоїть у вазі букет польових
квітів, які збрала Люда*

Ми гуляли
удвох в ресторані.
Ти сказала мені
від душі:
«Може, тут
і не так вже погано,
тільки завтра
гайнемо в кущі...».
Ми — удвох.
І дорога в світання.
Наче тепла
холодна роса.
А над обрієм
зірка остання —

та, що досі
в душі не згаса.
Нам всіляко
стелилася доля.
Та, повірте,
ще досі у снах
бачу квіти
з ранкового поля
в найдорожчих
жіночих руках.
І трава польова
пахне вітром,
і повітря —
солодке, як мед.
Прокидаюсь —
у хаті мов квітне
той присохлий
з роками букет.

21 травня 2006 року.

НАД ВЕЧІРНИМ СТАВОМ

Журить чайка
над вечірнім ставом,
у мою самотність
хвиля б'є.
Не запрошу
вже тебе на каву,
і по сто
бармен нам не наллє.
Хоч пробач,
бо ніч п'янить вогнями,
в барі п'ють,
і хочеться мені
попросить в бармена
ті сто грамів,
що пили солдати
на війні.
І за дівчину,
що разом з нами

келишок ділила заодно,
без тостів
перехилить так само,
як за друга
на війні давно.
І налив бармен...
Та ті — з журбою.
Що не п'є ніхто.
І я не зміг.
Посидів.
Згадав,
як після бою —
що розгубив,
а що зберіг...
І побрів над ставом,
за роками,
що на двох
залишились мені.
Берег вічності.
Ріка між нами.
Холодно
одному у човні.

29 травня 2006 року.

КІМНАТКА НА ЗЕЛЕНІЙ І МОЇ ЧОТИРИ КУТИ

Сльозою пожурило,
кинуло
мене життя
між чотирьох кутів.
Мов білий світ
зійшовся клином
на нашій
зелен-вулиці отій.
Одне крило —
ніщо на старості.
З легеньким вітром
за літами йду.
Не знаю,
що зі мною сталося —
шукаю те,
чого вже не знайду.
Джерела,

де у рань весняну
сльоза світилась,
висохли давно.
Зів'яла квітка
та, остання,
що заглядала
у моє вікно.
Між чотирьох
кутів лишаяюсь
над білим
аркушем журби.
Не прагну того,
та схиляюсь
до ніг
самотньої судьби.

2 червня 2006 року.

ПІЗНІЙ ГРІМ

Пада сніг.
Пада сніг нам на скроні.
Наші руки
шукають тепла.
Все б віддав
за ту ніжну долоню,
що торкалась колись
до чола.
Пізня осінь
доволі магічна —
жовте листя
і сніг на біду.
І в очах твоїх —
зболена свічка
ледь жевріє,
як лист у саду.
В безсилля

повірить не хочу —
за зимою
прийде ще весна.
Хоч в любові —
жіноче обличчя,
та рука чоловіча
міцна.

12 червня 2006 року.

**ВІЧНА ТЕМА
САМОТНЬОГО ЖУРАВЛЯ**

Над нашим полем
журавлі знялись
у синю вись
на схилі дня.
Без стаї журавель
один лишивсь,
крилом
змахнувши навмання.
Не піднімусь
з пораненим плечем.
Якби твого крила
хоч пів
і два крила мої —
за тим ключем
злетіла б
пара журавлів.
Та не злетить.

Розтанув в небі слід.
І, притулившись
до хреста,
шукаю у відлунні
наших літ
печаллю
стиснуті вуста.

Липень 2006 року.

ЛИВ ДОЩ...

Мантачив вітер
по цимбалах
і ринви
тьохкала струна.
Вино шинкарка
наливала
красива дуже,
як весна.
Я пив вино.
А в нім світила
немов твоїх
очей зоря.
Я пив до дна,
як ти любила,
та не п'янів
сьогодні я.
Щось дороге
мене тримало —

дорожче від вина.
Прости,
мені шинкарка
наливала
красива дуже,
як і ти.
Лив дощ.
Життя мене стискало.
Ще не петля —
останній гріш.
Ще келих —
і його не стало.
А дощ мантачив
у дворі.
Налий!
Не вірю в диво —
могла б сказати
просто ні...
Я пив у борг.
А та, красива,
лише всміхалася мені.

20 липня 2006 року.

ІСТИНА БУТТЯ

Там, де ясена
тінь над плитою,
чорнобривці
від Каті цвітуть...
Ще отут,
наодинці з тобою,
помовчу
про життя свого суть.
День за днем —
крапельинами сіється,
вже не літо,
не осінь — зима.
Що межа є усьому —
не віриться,
бо тих справ
незавершених — тьма...
Тільки тут
усвідомлюєш, доле,

що твій шнур
обривається враз —
і життєве
кінчається поле
на листку
недомовлених фраз.
Про земне —
те страждальне і грішне,
той небесний
співучий кларнет,
врешті–решт,
не прокрустове ліжко —
тільки яма
два метри на метр.
Там, де, ясена
тінь над плитою,
де життєва
незвершена суть...
Там, де, вкриті
людською журбою,
чорнобривці
від Каті цвітуть.

2 серпня 2006 року.

ПРО ЧИСТЕ ЛИСТЯ

Запахло в нашій хаті
чистим листям —
отим, що спати не дає.
Ми з Катею
опеньки чистимо
і мовчки згадуєм своє...
Осиротіла наша хата,
мов нижчим став
старий поріг.
Тепер я знаю,
як багато
в житті цім важить
жінки сміх,
ласкаве слово,
рук причастя,
душевний дух,
очей тепло.
Була —

було у хаті щастя
і листя в'ялене цвіло
в редакції,
у нашій хаті,
в руках людської доброти.
Ніхто не вмів
в букет зібрати
його з любов'ю
так, як ти.

13 серпня 2006 року.

ЗАМІСТЬ СВІЧКИ

На твою могилу, Людмилу

Безжально
на Зеленій
падають дощі
в моє вікно,
зашторене
вуаллю чорною.
Такого ж кольору
печаль і на душі.
І день такий.
І ніч розкручена,
як жорна.
По грудочці
щоночі
падаю на них
і перемелюю
одну журбу
на менших сто.

Дощі.
Дощі який вже рік!
Дощів таких,
відколи світ,
мабуть, не знав ніхто.

23 серпня 2006 року.

ЛЮДІ,
У ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

Сниться вітер весняний.
На побачення
з юністю йду.
Наче квітка,
Овсянна
зацвіла у моєму саду.
То не квітка,
не квітка —
а любові
незгасна зоря,
лиш одна
в цьому світі,
поки я,
незабудка моя...
Сниться вітер весняний,
розплітає
дівочу косу.

На могилу Овсянної
в день народження
свічку несу.

24 серпня 2006 року.

...І ПІШЛА

Моїй Людці

Цілував, як востаннє,
у руку печалі.
Ще жевріла надійка теплом.
Без тепла.
Несподівано так,
мов нічого не сталося,
підвелась
і до обрію тихо пішла.
Серед квітів і трав,
між землею і небом,
босоніж по росі,
як билинка, одна...
І світи всі благально
зглядались на тебе,
і хилилась додолу
тополька сумна.
А дорога стелилась

все далі і далі —
тільки їй вже назад
вороття не було.
Де пройшла —
там схвильоване море печалі
мою пісню
по клавішах смерті несло.
А у ній — два сліди
на життєвому зрубі,
а у ній кожне слово —
незгасна свіча...
Так ніхто вже ніколи
мене не полюбить,
не притулить так ніжно,
як ти, до плеча.
Лиш дощем просльозився
за вікнами грудень.
Серед білих халатів
відходив той день,
коли лікар змовчала,
чи жити ти будеш,
безнадійно зітхнувши
очима лишень.

28 серпня 2006 року.

ЗІ СНУ

Протираючи очі зі сну,
прокидаюся я,
бутерброд на столі,
тихо чайник кипить.
Наша Катя побігла на пари,
посміхнувшись здаля.
Помахав їй рукою з вікна:
хай щастить!
Залишаємось вдвох:
я і в траурі фото за склом.
А за шибкою — ранок,
намоклий в дощі.
По-осінньому вже.
Вітер наче махнув рукавом —
і посипалось листя
по струнах душі.
А на фото — не осінь,
не літо — весна,

а на фото — не жінка —
велике дитя.
Лиш в очах по-дорослому
зріла душі глибина,
що з роками приходить
у наше життя.
І, здається, гукни —
побіжить крізь краплин передзвін
по стежині, що в казку
колись нас вела —
карі очі, блаженька спідничка
лише до колін,
ніжних рук найдорожчі
твої два крила...
Дні летять.
Все повториться завтра —
пожухлим листком
і краплинкою, може,
що б'є у вікно...
Тож хоч з фото, кохана,
всміхнись, перед сном
і півщастя мені
побажай заодно.

1 вересня 2006 року.

А БУЛА НІЧ РІЗДВЯНА

А в мене
сьогодні побачення.
Зоряна ніч на Різдво.
Все до копійки оплачено —
номер готельний на двох.
Очі
суворі і ніжні,
зваба оголених ніг —
наче проста і манірна,
та неприступна для всіх.
Знаю,
що падала Троя,
греки вкотили коня...
Вип'ємо,
як перед боєм,
келих солодкий до дна.
Музика,
відео гідне

і найдорожче вино.
Тільки кохання —
безцінне,
не продається воно.
Грали в любов, як коханці,
грали у карти дурні.
Тихо промовив уранці:
— Будь за дружину мені...
В мене сьогодні побачення
в мертвих й живих на виду —
там,
де земля вся заплакана,
з квітами знову іду.
Сховане,
мов за фіранкою,
все, що було в тому сні...
Ні, ти не була коханкою —
жінкою була мені.

2 вересня 2006 року.

НАШ ОСТАННІЙ ВАЛЬС

Струснула головою —
пасмо біле,
як музика,
на клавішах долонь моїх...
Той наш останній вальс.
Як ми хотіли,
щоб він кружляв,
кружляв,
як в небі
теплий сніг.
Але ніщо у світі цім
не вічне —
і тане сніг,
і в полум'ї сльозить свіча.
Твоя долоня
танула, як свічка,
на вітрянім крилі
шаленого плеча.

Той наш останній вальс...
Ми танцювали.
Ще падав сніг.
Хотіла ти
І я хотів,
щоб не кінчався він...
Тоді не знали,
що вальс, як сніг,
останній у твоїм житті.

5 вересня 2006 року.

СПОВІДЬ СЕРЦЯ

*Через кілька років
після виходу книжки
«Я вас люблю»*

«Я вас люблю», —
колись зронив
на чистий аркуш
не освідчення — благаання.
І серця власного просив,
нехай від фальші
збереже моє кохання.
За те пробачте,
що не вам,
а лиш йому одному
вірив свято —
прощають людям
і словам,

лиш серцю —
серцем не дано прощати...
А гряне враз
тривожна мить,
коли, як дзеркало,
прожите б'ється,
життя
по-справжньому штормить,
коли і серцю спокій
тільки сниться,
іду з життям на абордаж.
Адреса давня
на любовному конверті.
І в серця —
недвозначність та ж:
«Я вас люблю»,
як до,
тепер вже —
після смерті.

2 жовтня 2006 року.

З ЦИКЛУ

«КРАСИВА ЖІНКА»

*(Усім і одній не просто
подружці присвячую)*

УСМІХНИСЬ

Згадаємо,
як ми любили...
Троянди
в краплинках роси
нам зорями щастя
світили
на щедрих полянах краси.
Згадаємо,
як ми чекали
надвечір на тому мосту,
де зорі
у річці купались
і вітер сурмив у дуду.
Згадаємо,
як до світання
ми вперто топтались
в снігу.
Ні слова тоді —

про кохання,
цілунок —
і той на бігу.
Згадаємо,
як ми прощались,
мов вчора, насправді —
колись.
Було — не було...
Обірвалось!
Не можеш —
та все ж усміхнись.

22 жовтня 2004 року.

МАЮ ЧЕСТЬ

Догоряла зоря,
догоряла остання...
Що було — те розвіялось
попелом в прах.
Як в тумані усе...
Чи було це коханням?
Тільки спогади...
І несподівано так.
Білий вальс...
Білий вальс для жінок оголошують.
Як завжди, за прекрасних
вже випито дам.
Пам'ятаєш, колись
на цей вальс без запрошення
я чомусь піднімавсь,
усміхаючись вам?
Поклади мені руку,
подружко, на плечі,

хоч не віриться,
хочу повірити я,
що буває в житті
на один тільки вечір
загоряється в небі
погасла зоря.
Тільки вальс,
тільки вальс...
Наче вітер зелений,
нас все далі несе.
І назад не верта.
Я б віддав все, що мав,
щоб торкнулись до мене
ще хоч раз
неціловані ваші вуста!
Поклади мені руку,
подружко, на плечі.
Що було — те було.
І нема вороття.
На один тільки вечір,
на один тільки вечір...
Тільки жаль, що цей танець
не зветься життям.
Білий вальс, білий вальс...
Наче крок до любові.
Як колись, на рамені
долонька тремтить.
Не моя, не моя!
А так хочеться знову
в жіночих обіймах
забутись на мить!
Поклади мені руку,
подружко, на плечі.
Як колись.

Як завжди.
Так, як хочеться нам.
На один тільки вечір,
на один тільки вечір
маю честь
без надії освідчитись вам.

30 грудня 2004 року.

А СНІЖИНКА ТАНЕ

Ось і ти —
красива, як ніколи,
мов сніжинка,
залетіла у грозу.
Не розтань, благаю,
знову болем
у непрошену, як жаль,
мою сльозу:
наче березень —
дитинно-чисту,
по-осінньому —
полиново-гірку.
Я вже відболів,
притих, як листя,
на примерзлому
самотності сніжку...
А сніжинка тане,
як торкаєшся

до найтонших струн
живого співчуття.

А сльоза —
сльозою залишається,
Лиш безсилля схлипує,
немов дитя.

23 лютого 2005 року.

БЛИСК ХОЛОДНИХ ЗІР

Ваші очі
промовчали, як завжди.
Чого вони мені
сьогодні не сказали?
Може,
не шукай, бо не знайдеш,
що загубив —
то вже, як дим, в літах розтало...
Може, долітають
зорі до землі,
та більшість у лету згоряє
передчасно.
Йї ваша зірка
на любовному крилі
світилася мені.
І десь колись погасла.
Чи не це сказали
нині ви мені,

зітхнувши, ніжними очима —
не вустами.
Бо слова і клятви
тих далеких днів
лиш в спогадах блищать
холодними зірками.

24 лютого 2005 року.

СЛОВО ДО СПОВІДІ

Kami

У твердь глухих кутів,
миттєвостей нежданних і гірких
не молотом —
а серцем б'ю не без пуття.
З ударом кожним сил все менше
і все більше граней тих,
що непідвладні
до кінця мого життя.
Якщо на мить хоч опустити руки —
то, вважай, обвал,
осібна катастрофа,
крах —
не просто збій.
Життя — це шторм у дев'ять балів.
Гряне і останній вал.
А там...
Спитають,
що залишив ти собі?

11 березня 2005 року.

ПОЇЗД В ОСІНЬ

Ще одна в житті зупинка.
Треба ж,
щоб на цій
сіла в поїзд мій чужинка.
Три тюльпани у руці.
Прошу вас,
вагон плацкартний,
вже в останній рейс пішов,
перекинемось у карти
чи заграємо в любов?
Я чужий
і ви — чужинка,
звісно, ми не екіпаж.
За зупинкою зупинка,
на наступній —
вихід наш.
Та журитися не варто,
поки в далеч

поїзд мчить.
Може, пощастить у карти,
як в любові не щастить?
І сказали ви нежданно:
хто в тих картах щось знайшов,
а давайте, без кохання
та пограємо в любов?
Прошу,
зачекайте у колоді,
дами й королі земні.
Грію руки я холодні
на холодному вогні.
Ні любов,
ні ігри жодні
не зігріють, знаю, нас —
ми лиш граємо сьогодні,
усміхніться, прошу вас.
Так негадано—неждано
під коліс шалений стук
три тюльпани,
три тюльпани
усміхались з ваших рук.

21 червня 2005 року.

ЖАГУЧИЙ ДИМ БАЖАННЯ

Де пахне трояндою в хаті,
де жінка,
як сад, у цвіту,
я міг би там вірші писати,
та рими для двох
не знайду.
Бо вже відлюбив
і відплакав,
відав найдорожче,
що мав —
і біль мій розсіявся маком,
і вірш мій сльозинкою став...
А жінка заждалася свята,
таку не зупинить ніщо —
їй хочеться нині співати:
— Читай
хоч з минулого щось...
Під схлип

миготливої свічки
крізь вірш
просівався інтим —
чуття пережитого січка,
бажання жагучого дим.
Спасибі,
що свічку задула,
я потемки вірш дочитав.
Здалося мені,
що зітхнула:
— Тій заздрю,
яку ти кохав...
Я вже відлюбив
і відплакав,
віддав найдорожче,
що мав.
Пробач, та не хочу подяки
за вірші,
що іншій писав.

26 червня 2005 року.

ЗВАБА

В самотність йду,
свідомо, не зітхаючи,
із днем прожитим в унісон.
Бува, мелькне коли,
грайливо граючись,
та мить блаженна,
наче сон.
Коли, мов ранній птах,
зненацька наче
до рук моїх торкнешся враз —
і десь в душі
стара струна заплаче
так ревно,
як в останній раз.
А за літами
зачинились двері,
за тими, де ще вітер наш.
Як у тумані —

заозерний берег,
любові звабливий міраж.
Я пив, я пив
дитячими вустами
з грудей дівочих мед терпкий.
І співали
фіміам над нами
тополь розвеснені скрипки.
За вітром, за літами...
Що й не віриться,
чи справді це було чи ні?
Старе, як світ,
у спогади лиш сіється,
коли схвилює —
то у сні.

Чому я пальців пучками шукаю,
як чорт,
тебе в тобі дарма.
Ти є,
ти є,
ти є, та знаю:
тебе для мене вже нема.

27 липня 2005 року.

ПРОТИ ТЕЧІЇ

Спекотна довга ніч.
Якби ти знала...
Тобі б до ніг
я віршем ліг,
щоб на душевнім
аркуші печалі
знайти хоч тінь долонь твоїх.
А в тому зошиті
сторінки списані
вже до останньої — усі,
для мого вірша
місця не залишено
на тій життєвій полосі.
Без слів все сказано,
у порох стерто.
Та все ж,
не вірю і собі,
чому та жінка,

що сильніша смерті,
колись
скорилася судьбі?

28 липня 2005 року.

СЕРПНЕВІ ДЗВОНИ

*Галині Шинкарук,
на жаль, помертвено*

Раз в житті
відчуєш серцем,
як здригнеться щось, коли...
Зорі падають у серпні,
й ви у серпні відцвіли.
І по тій дорозі стертій,
де життя
згубило суть,
в чорнім катафалку смерті
вас у спогади везуть.
І задзвонять
у Залізцях
так печально, як ніде.
Та невже так мало місця
на землі цій для людей?

8 серпня 2005 року.

ЗЕЛЕНЕ ЖИТО

Комусь під осінь
сниться сивина,
мені — зелене жито на покосі.
Налий ще раз у келих той вина,
де губ твоїх
тепло жевріє досі.
Я сам доп'ю те,
що колись до дна
з одного келиха
ми не допили,
бо вірю,
що не наша в тім вина,
що жито на покосі
залишилось.
Повір, болить,
що десь в літах
покіс той засипа снігами.
Не долетить туди казковий птах,

який по-давньому
лукавить з нами.
Налий ще раз,
як в юності, мені,
доп'ю за те,
що житом колосилось.
І тільки жаль,
що на чужій стерні
воно моєю втратою лишилось.

27 серпня 2005 року.

ІДУ ДО ТЕБЕ

Хоч втрачене —
як птаха слід у небі,
не бачити ніколи,
не знайти,
на зло судьбі
іду до тебе.
І мов близька
й така далека ти.
За крок навпроти
усміхаєшся,
та знаю,
що таких немає слів,
з якими
втрачена любов вертається
удруге до забутих берегів.
Ще б келих
з вуст твоїх пригубити,
і порівну розлить

старе вино...
Життя —
як дерево порубане,
а рештки —
вже без листя все одно.

26 серпня 2005 року.

А ВИ ЛЮБІТЬ

Нічого із собою
не беру,
лишаючи журбу
життя безжального,
іду від вас,
за журавлиним «кру»,
куди — не зна,
до обрію останнього.
А ви любіть,
любіть,
любіть на зло усім.
Коли надія є,
й коли загасає.
Любіть за нас.
Без нас.
У щасті і сльозі.
Любіть й тоді,
коли її немає.

А ви любіть.
Любов — життя.
І більш...
Ви ще моя
хоча б у цьому слові.
Хто зна,
чи став би вічністю цей вірш
і чи була б сльоза прощальна
без любові?

30 серпня 2005 року.

ЯКБИ...

Якби дитям була —
то розказав би казку,
якби одна —
то на коліна б впав.
А так,
не прагну ніжності і ласки,
лиш хочу повернути те,
що обіцяв.
Не так багато —
крапельку води у спеку,
і так немало —
свічечку в імлі.
А ще хотів би...
в дім до вас лелекою
влетіти з добрим
знаком на крилі.
В житті це так природно —
жінка й мати.

Те ніжне —
як дві крапельки води.
Я б міг тоді
найкращу казку написати
і тінню
залишитись назавжди.

31 серпня 2005 року.

БЕЗСОННА НІЧ

Зітхаю лиш
і вовком вию.
Признатися боюсь у тім,
що ти не будеш вже моєю
і я не буду вже твоїм.
Спішу, хтозна—куди,
приречено,
шукаю те,
чого нема.
І ранок мій —
буденним реченням
хвилюю
крапками трьома...
А що за ними —
добре знаю.
А може, й ти десь там,
як я, не спиш?
А що за ними? —

все ж питаю,
хоч знаю:
як завжди, змовчиш.

1 вересня 2005 року.

НЕ ВІР МЕНІ

Не вір мені,
не вір мені.
Повір в зорю, що падає.
Король не я,
хоч досі в сні
тебе, як королеву, згадую.
А та зоря
ще досі падає,
вустами нашими обпечена.
Не вір,
та в цьому правда є,
що двоє
на любов приречені.
Що ти моя весна —
не вір,
вже жовтень
на моїх деревах
і блиск давно

забутих зір.
А ти по праву — королева.
Не вір мені,
не вір мені...
Та пізній цвіт не опадає,
як квітка, жінка по весні,
коли і листя вже немає.
Лиш сніг
на голому гіллі.
І втрачено усе вже наче...
Не вір...
Але на цій землі
я квітки кращої не бачив.

2 вересня 2005 року.

ЯК СПАЛОСЯ, ЧАРІВНА ПАННО?

Як спалося,
чарівна панно?
Батьківська хата,
тихо у дворі.
Мабуть, до вуст
торкався ранок
ласкавим променем зорі,
щоб по-дитячому нечутно,
вілдавши
крапельку тепла,
до лона ніжно пригорнутись,
як до живого джерела.
На мить завмерши
в світлі лету,
замилуватися без меж,
як в найдорожчому букеті
солодких снів ти мов цвітеш...

А хочеться —
щоб сніг патлатий,
і шал любовний — як вогонь.
Щоб ми одні
в батьківській хаті
шукали прихистку долонь.
Як спалося,
моє кохання?
Скажи, признайся:
наяву чи в сні —
я з вечора до рання
в твоїм саду
косив траву.

3 вересня 2005 року.

НАЧЕ В СНІ

Дощ непрошений
твого волосся
впав мені на руку
мимохить.
Потепліло наче...
Чи здалося?
Кров'ю вдарила в обличчя хить.
Розхиталося
дурне бажання
в долоні впертій,
як в човні,
на хиткому прюзі
між ваганням
і несказаним тобою «ні».
Танула, як лід,
краплина страху
у вогні
життєвих протиріч.

Ще пручалися вуста,
як птахи,
та злетіли мимоволі
в ніч.
Ти. І тільки ти,
як ніжність, чиста,
найсвітліша
і свята, як хліб.
Врешті
з двох дерев солодке листя
нам до ніг
посипалось, як дріб.

4 вересня 2005 року.

ПРИЗНАННЯ

Не буди в мені
бажання звіра,
не вертай
давно забуту хіть.
Я не вірив,
я не вірив,
але світ
на ніжності стоїть.
Обцілую видиме
і грішне,
і вустами сумніви спалю,
щоб в твоїх
обіймах ніжних,
як колись,
відчути, що люблю.

9 вересня 2005 року.

ГАЛИНО ІВАНІВНО!

На сороковини

Галино Іванівно, знаю,
що звідти нема вороття,
не віриться все ж:
вас немає,
та є
і ще буде життя.
Ще тисячі нас без вагання
помчать по дорозі крутій.
І тільки не ви.
Вас в останнє
везли до Залізців по ній.
Галино Іванівно,
знаю,
що в світ цей
приходим на мить,
Та важко, коли вже немає...
Коли ще хотілось би жить...

Запитую,
хоч риторично:
у чому ж, життя,
твоя суть?
І свічку запалюю звично
і мовчки у безвість несучу.

9 вересня 2005 року.

НА ГРЕБЕНІ БАЖАНЬ

Якщо ти — дощ,
я хочу — щоб прозорий,
як сніг —
то теплий, наче пух.
В твоїх очах —
моє зелене море,
а на долоні — ніжний луг.
Хай пада дощ,
Хай сипле сніг лапатий,
впаду в траву
долонь твоїх
і, як дитя мале,
буду гойдатись
на гребені
бажань і втіх.
Коли відчую холод і розраду,
коли нічого не знайду,
я чистим яблуком

із твого саду
на грішну землю
упаду.

9 вересня 2005 року.

ІЛЮЗОРНЕ

Не розлюбив,
даруйте, звісно...
Бажання
павутину розрубав,
розсунув
сумнівів завісу.
Повірив.
І сильнішим став.
Бажання й почуття —
нарізно —
де сумнів
привидом бродив...
Не розлюбив,
даруйте, звісно,
бо може, вас
і не любив...

13 вересня 2005 року.

І ТАК, І НІ

Як тихо біля ніг твоїх —
тихіше,
мабуть, не буває.
Твоїх долоньок
теплий сніг
між нами
звабливо літає...
Затиснуте
у пальцях «ні».
І так,
і так,
і так тривожно.
На мить
належиш ти мені.
І все.
І велено: не можна!
Бажання
тане, наче в сні,

у потиску
руки холодної.
Як тихо...
Сніг,
і тільки сніг,
а на тепло —
надії жодної.

1 вересня 2005 року.

МАЛЬВИ

Дівчатам з нашого класу

Відносять літа
І мене, і тебе
ув осінь все далі щоразу.
По батькові
вас називаю тепер,
дівчата
із нашого класу.
Ми вас, а ви нас
не любить не могли.
І вальс випускний не забути —
воістину ви,
наче мальви, цвіли,
таких вже нема
і не буде.
Простіть,
що любили тоді крадькома,
про честь

і джентльменство не знали —
ми брали святе із святих
задарма
і легко,
за безцінь втрачали.
Простіть і мені,
що своє почуття
не зміг
вберегти від емоцій —
як вітер гарячий,
летів у життя
й обпікався
в холоднім потоці.
Повірте,
якби все почати з нуля,
не знаю, чи іншими стали б,
та там, де дитинства земля, —
ви б мальвами
знову квітчались.

18 вересня 2005 року.

ВІДПОВІДЬ НА ЛИСТ

За лист і вітання
я дякую.
І повірте, приємно,
що в сні
ви квітчались
калини гіллячкою,
я листочком
гойдався на ній.
На більше
щось не сподіваюсь
на осінньому
схилі життя.
Тільки вам
я сьогодні признаюсь,
що мужчина бува,
як дитя,
хоче ревно
знайти хоч півслова

між рядками скупими листа.
Щоб намріяти
мить кольорову,
щоб змахнути крилом,
наче птах...
Хоч в житті
ви лише колежанка,
але знайте,
наснилось мені,
що були ви —
чудова коханка,
мов калина в цвіту
навесні.
Ви мені цю зухвалість
пробачте,
що чужинкою
вас називав,
але вранці відчув,
що побачив
те, що там,
між рядками, шукав.

19 вересня 2005 року.

ПОВІРТЕ МЕНІ

Надії

Повірте мені,
що не хочу образити вас,
і врешті, приречений
вірити жінці,
та тільки не можу повірити
в тисячний раз,
що можуть любити
за так українці.
Повіте мені,
поза очі і нас обплюють.
Не схочеться жити —
порадять: поплачте.
Та що вони можуть —
хіба, на хресті розіпнуть...
Пробачте це їм.
А мені — не пробачте.
Повірте мені

в тисячу перший ще раз:
любов — не полин,
та сивіє і гіркне...
Повірте мені,
що не хочу образити вас...
А в те, що без вас
я прожив би — не вірте.

20 вересня 2005 року.

КОВТОК ЗАБУТОГО ВИНА

Випадковій незнайомці

Підстав плече —
схилюсь на мить,
забудуся.
Згадаю.
Щось своє наміється —
і те, яке повік
уже не збудеться,
і те, що снігом
в душу сіється.
Пробач, пробач,
але надій не маю.
Відплакав їх
і відмовчав.
Повір, не зраджу вже,
бо не кохаю,
не зрадив би —
якби й кохав.

А сплеск моїх обіймів —
мимовільний,
не соломинка долі
рятивна,
і навіть у блаженну мить —
не вітер рвійний,
а так собі —
ковток вина.

4 жовтня 2005 року.

МІРАЖ

Я міг би окличним
лишитися реченням
на вашій
сторінці життя,
та вами, на жаль,
і любов'ю приречений
ховати
свої почуття.

5 жовтня 2005 року.

ПРИГОРЩА ВЕЧІРНЬОЇ РОСИ

Вже літа
повертають до осені,
ваші ще —
на скрипучій осі.
Ви ж хотіли —
ногами босими,
ви ж хотіли —
по ранній росі...
Ви мені
наливайте по вінця.
Ще в душі
порахую до ста
перед тим,
як освідчитись жінці
і рукою махнуть
на літа...
Ви така
молода і красива,

вам освідчитись
міг би з колін.
Та чи буде
та пара щаслива,
що з літами
біжить навздогін?

15 жовтня 2005 року.

ЗАМІСТЬ ВИБАЧЕННЯ

Усе — на кін,
зухвало, неприховано,
все гамузом —
і скрипка,
й контрабас.
А потім — тиша.
За рядком віршованим
ховаюся від себе
і від вас.

17 жовтня 2005 року.

ЗАБУТИЙ СМАК

На розі вулиць,
де завжди тертя,
мені всміхнулась
жінка, як весна.
У мить таку
не жаль і півжиття —
вона просила
келишок вина.
Цвіла весна.
І тополиний пух
над нами
лоскітно літав.
Хотілось пити.
Забивало дух.
За келишок і я б
усе віддав...
І дзенькнула
копійка золота.

Сьогодні я
по вінця всім наллю.
Цвіла весна.
І усміхнулась та:
«Я тільки з вуст
вино безплатно п'ю...».
Хотілось пить.
А я лише зітхав.

Чому колись
не випито до дна
на розі вулиць там,
де пух літав,
два келихи
найкращого вина?

10 грудня 2005 року.

НІЧНЕ ЗІТХАННЯ

В'їхала ніч
по сердечній дорозі
воликом сивим
в душевну блакить.
В'язка журби
на старенькому возі
знеможеним колесом
дряхло скрипить.
Тихо, порожньо
за кущиком глоду,
що по живому
давно відколов.
З ніким зітхнуть —
ну, хоча б про погоду,
вже не кажу —
про якусь там любов.

16 грудня 2005 року.

МИТЬ СПОГАДУ

Ця мить
приховано—хвилююча,
мов келих
недопитого вина,
як нині знову, кокетуючи,
проходите повз мене
до вікна.
Так тихо,
легко, наче граючись,
в моїм бажанні
танете, як сніг...
Не вас, не вас
на мить торкаюся,
а тих прокурених доріг.
Там дві ріки
в одну зливаються,
найвища хвиля —
ви і тільки ви.

Там ваші коси
розсипаються
у ніжний трепет
білої трави...
І хоч старе
не повертається,
коли приходите зухвало так,
я досі з вами залишаюся
ще там,
у тих відспіваних літах.
Хвилююся,
та серцем не збагну —
пояснень наче
і вини нема,
чому, ввійшовши
у ріку одну,
ми розплились потоками двома?

2 березня 2006 року.

КОЛИ КВІТИ ЦВІТУТЬ

Коли другом назвусь —
то не вірте мені,
бо самого себе
я на думці ловлю:
не товариш я вам,
не товариш, о ні,
бо вас,
я, повірте,
як жінку люблю.
І не хочу нещирим,
ховаючись, будь —
запевняю:
не вірте,
не вірте мені...
Тільки суть не у тім —
коли квіти цвітуть,
тоді, хочеш — не хочеш,
а бути весні.

3 березня 2006 року.

МЕЛОДІЯ БЕЗ СКРИПКИ

Ми знову вдвох.
Мов течія грайлива —
слова, слова...
І муркотливий сміх.
Не річ, не річ,
а жінка ти красива.
І стукаюсь, як мештом,
об поріг.
І де ж той ключик золотий
шукати,
у чім душі
жіночої секрет?
І як на двох
мелодію зіграти,
зібрати квіти
у старий букет?
Ніколи я не вчивсь
на скрипці грати,

а квіти щонайкращі розгубив...
І лащуся,
як пес патлатий,
що все життя на повідку ходив.

4 березня 2006 року.

ЗЛОДІЙСЬКЕ ЩАСТЯ

Хтось з губ твоїх
збирає дань зухвало,
росу збиваючи
з грудей тугих.
Мені для щастя
хочеться так мало —
цілуючи,
вдихнуть твої духи.
І хоч чужі,
із присмаком фальшивим,
як п'яний дим з черемхи навесні,
та й тим блаґеньким
колоском щасливий,
який знайду,
буває, на стерні.
Пробач, пробач мені
зухвалу впертість,
як ти, по лезу

божевілля йду,
збираючи
колючки до конверта,
що їх краду
у вашому саду.

5 березня 2006 року.

ЯК ЖАР-ПТИЧЕ ПРЯЧКО

В альбом Н.

За обрій безнадії
суєта, як віхола,
вітрьильник сподівань
моїх несла.
І ваш благальний жест
для мене здався втіхою,
примарним сплеском
стрічного весла.
Сто миль.
Сто миль під кілем.
А літа полічено
на, може, вже останні копійки.
«Люблю» моє і ваше
днем прожитим мічене,
і стиснуті вуста —
не пелюстки.
Повірте, райдужних ілюзій

не плекаю,
та дякую, незна-кому, за те,
що казочку придумав
за холодним чаєм
про пірлячко
жар-птиче золоте.
Сто миль.
Сто миль під кілем
безнадії.
Останньою вмирає не вона,
а та, що вашим іменем
хоча б зігріє,
коли зоря не світить
ні одна.

9 березня 2006 року.

БІЛЯ ВІКНА У ПРОЖИТЕ

Дорогий мені Л. Л.

Як в тумані,
наша зустріч під каштанами,
в тихім надвечір'ї —
ти і я.
Не цілував,
не називав тебе коханою...
А казали всі,
що ти моя.
Мовчить уже.
Любов — завжди загадка,
І на двох —
один казковий ключ.
Або — або...
Оспівана до щастя кладка
чи петля
на шию власноруч?

Нам хотілось не такого,
як гадали,
взимку
під каштанами двома.
Ми свою доріжку
у весну шукали.
І казали ж...
А її нема.

29 березня 2005 року.

ПІД КРИЛОМ БЕНТЕЖНИМ

...А ніч бентежна,
наче хмелем бродить,
і на уста стікаючи вином.
В душі гарячій —
ні кусочка льоду —
весь світ укривсь
під ніжності крилом.
Бентега зваби
чи цнота любові?
І те, і друге
бісить все одно,
коли страчає суть
гріховне слово...
І чи бува таким
в ту мить воно?
Коли гріхи
ти сам собі прощаєш,

не відаєш,
що втратив, що знайшов,
коли порожній світ...
І сил немає,
та є цнота, і зваба.
І любов.
...Усе віддав.
І скрапав, наче свічка,
на чисте лоно,
що нам Бог послав.
...А ніч, на жаль,
одна, одна, не вічна.
І ту я на кохання проміняв.

30 березня 2006 року.

КУПАЛЬСЬКА НІЧ

До першої любові

Купальська ніч.
Вогні. Забави.
Вінки дівочі,
звабливі свічки.
Село гуляло у заплаві
моєї юності ріки.
В росі
освітилася стежина,
якою хочеться
ще раз пройти,
два слова: Льоня—Леонтина
на дні
у серці віднайти.
Віночок твій
не без причини
колись давно приплив
до рук моїх.

Лише на ніч
одну єдину,
яку в тумані літ зберіг.
Любові свічечка
тремтіла,
стікаючи в невинність
з рук моїх,
а на вустах твоїх зоря
жевріла —
найперша
серед зір усіх.
Промінчик чистий —
та краплина
в тумані літ,
у прірві суєти.
Два слова:
Льоня–Леонтина.
...І перший келих гіркоти.
Два слова...
Сині–сині очі.
Насняться —
в даль незвідану біжу.
Не вірю
у купальські ночі,
а спогад в серці бережу.

23 березня 2006 року.

ЛЮБЛЮ, ЛЮБЛЮ

...Лиш одній

Любити вас не маю
права, бо грішу,
і не любити —
не прощу собі ніколи.
Бреду наосліп
босоніж по споришу,
коли — всміхнусь,
коли — гукну в собачий голос.
Люблю, люблю...
І хочеться мені,
щоб ви взаємністю
безгрішно відповіли.
Не знаю, випрошу
У Бога, а чи ні
хоч крихту прощення,
яка б нас двох зігріла.
Чи винен, що відкрите

серце тільки вам,
що світ великий,
а нам двом у ньому тісно?
Не передати того,
що в душі, словам,
щоб відтворить його —
безсила пісня.
Люблю, люблю...
Зітхаючи: не будь, не будь.
Хоч знаю, та мовчу,
що більш не буде дива.
І ми — чужі.
Як можете,
скажіть: «Забудь»,
не можете —
то не всміхайтеся, як Єва.

11 квітня 2006 року.

СТО ТИСЯЧ ТРОЯНД
ВІД БОЖЕВІЛЬНОГО.
І ОДНА КОЛЮЧКА

Дай напитися,
пташечко рання,
із жаданого келиха
того вина,
що його божевільні
прозвали коханням,
а у мене для нього
і назви нема.
Відчуваєш, як ніжно,
нечутно й тривожно
піднімається хвиля
з душевних глибин —
та, найвища, стобальна,
як буря, всеможна,
як воістину часу

прискорений плин.
Задихнутися можна,
якби не ті руки,
що вкривають усього
шаленим крилом,
якби не ті губи
із стиснутим звуком,
якби не ті груди
із ніжним зелом.
Тільки зорі в очах
і весна на раменах.
Ще неznана
найвища в житті благодать...
І сто тисяч троянд
і весь світ цей блаженний
я готовий за мить
божевільну віддати.
Та краплинка остання
безсило скрапає,
і мов тане в зухвалих
бажаннях моїх.
...І сто тисяч троянд
вам віддав би,
хоч знаю,
що для щастя, на жаль,
може, мало і їх.

18 квітня 2006 року.

ПІСЛЯСЛОВОМ, НА ЖАЛЬ...

Одягни, як колись,
той дівчачий халатик
І на каву мене запроси...
Мені сниться ще досі
на Дружбі кімнатка
і знайомі у ній голоси.
Твоїх рук на подушці
розсипане листя
і веснянка ота, на щоці,
і цілунок,
як сонечко, чистий,
і букет незабудок в руці.
Усміхаюсь,
тобою у сні зачарований,
як тоді,
дотепер ще люблю,
бо в обіймах твоїх
був хоч некоронований,

але рівний, мабуть,
королю.
Тільки жаль, що пишу
я про це післясловом,
опинившись не в тому сідлі,
та я знаю,
що є королева любові
і ганебні в бігах королі.
Нерозгадана наша
маленька загадка,
мов примхлива життя течія.
Одягни, як колись,
свій дівчачий халатик...
І запрошую нині вже я.
Білих кіс на подушці
розсипаним листям,
незабудкою,
цвітом весни,
поцілунком,
як сонечко, чистим —
на всю ніч
приходи в мої сни.

23 квітня 2006 року.

ВЕСНА

Наче лисиця,
мотнула хвостом...
Любить—не любить.
Насправді — хитрить.
Жінка, як жінка,
то зманить стегном,
то, як оса,
прямо в серце вжалить.
Хитро, підступно,
всміхаючись мов...
Тільки не ти,
а вона,
а вона...
Пишемо — жінка,
на думці — любов.
...А за вікном,
як у серці,
весна.

25 квітня 2006 року.

З ВІТЕРЦЕМ

Вже туди не повертаюсь,
де солодке
пив вино,
в карти теж не відіграюсь
в ті,
які роздав давно.
Козирі свої розкидав
даром
по чужих руках.
І бреду,
як та сновида,
по задрипаних роках.
Шелесне ледь
вітер долі
у пожухлому гіллі...
Був король —
лишився голий.
Тільки «шістка»

на столі...
Ти також свої роздала:
туз, король,
валет і плюс...
Як згадаю,
як ти грала
з вітерцем
в пасаж і блюз!
Зачинили б, може, двері.
Тільки карти
хто роздасть —
граєш з іншим вже партнером,
хто колись
сходив під масть.

9 травня 2006 року.

ДОЩІ ЖИТТЯ

Ліди

І дощ рясний
ніколи не розкаже,
туди ще раз не добіжу,
де дощ — стіною
й парасолька ваша
мене прикрила від дощу.
Я долі дякую —
чудовий вечір,
і цілувалися, і ні...
Ніхто з моїх ровесників,
до речі,
тих зонтів
не давав мені.
І дощ рясний
не раз в житті мантачив,
було, до нитки
промакав,

та тільки той,
казковий наче,
до ранку
з нами танцював.
Доці життя.
Я біг під ними часто
під парасолями
й без них.
І бракувало, як тоді,
для щастя
кількох краплинок
не рясних.

16 травня 2006 року.

ДАВНЯ ЗІРОНЬКА

Ще донині пахне
ніч медами,
хустка неба — золота,
ваші очі —
світяться зірками
і вогнем печуть вуста.
Про літа, я прошу вас,
не будемо...
Не кажіть,
що мед гіркий...
Хоч на хвиличку забудемось
і полічимо зірки.
Їх залишилось
не так багато,
більше —
згасло без пуття.
Та, мабуть,
не варто дорікати,

і не час для каяття.
Чуєте:
роса на травах грає
ніжну музику зела.
Тихо над вечірнім плаєм
давня зіронька зійшла.
Та не зліться,
я також кудлатий —
літ, як реп'яхів, вже тьма.
Та чому б нам
не спізнати свято
під каштанами трьома?
Хоч ні краплі
не лишилось меду,
в спогадах —
одна перга.
Як вас називати —
міс чи леді?
Може, просто —
дорога.
Втім,
це значення не має.
Давня зіронька зійшла...
В спогадах
вас знову облітаю,
як над квіткою бджола.

27 травня 2006.

ПОВІР...

У тебе
перстень на руці.
Чому ж в очах — тривога?
І ця суворість на лиці,
немов пересторога.
Не знаю —
знаєш ти чи ні,
та тайна в нас з'явилась:
я цілував
тебе у сні,
як книга,
ти розкрилась.
Нікому не скажу,
повір,
що в тебе спраглі губи,
що блиск в очах
високих зір,
що, як богиня, любиш...

І тільки жаль,
що лиш у сні.
Не можу,
та сказав би:
повір,
що хочеться мені,
щоб це було насправді.

16 червня 2006 року.

МАЗОК ПОМАДИ

Вірність вам
не міг я обіцяти,
де ступав —
столочена трава.
І тепла лишилось
небагато,
а холодна ніжність
чи бува?
Не могли і ви
мазком помади
приховати
дотик губ чужих.
Тож світилась нам
дорога зради,
а не долі
поворот крутий...
А хто раз —
тоді чекай і вдруге...

Та, мабуть, не в тому
грішна суть.
Можете — сприйміть
мене як друга,
бо не маю права
іншим бути.

19 червня 2006 року.

БІЛИЙ ПУХ

Ти моя!
Відчув вустами,
що торкнулися твоїх:
наче білий пух
між нами
пада—падає до ніг.
Цілий світ
поплив раптово,
наче потяг, під укіс.
Ця роса в очах
чудова...
Цей солодкий запах кіс...
Змах руки
і крик бентежний.
Слово,
наче лист, тремтить.
Щемна хвиля
обережно

нас возносить у блакить.
Білі береги
розходяться —
течія у вир несе...
Не падіння, мила, —
сходження
так високо,
понад все.

19 червня 2006 року.

ПЕРШЕ ЛИСТЯ

...А на руках,
мов перше листя, —
жевріючий вогонь
дівочих кіс.
Не я, не я,
а вітер чистий
на хвилі рук моїх
тебе поніс.
О, пам'ятаю це!
Як в пісні —
любисток губ,
душі дзвонкова вись.
І біль сум'яття...
Як нарізно
в житті стежки—
дороги розійшлись.
Здогадка досі
серце точить.

Я перед пам'яттю
стою без слів.
Чи винен перший
той листочок,
що з дерева
за вітром полетів?

...Розквітла,
як ромашка, тиша.
У серці обіззавсь
цвіркун.
Заходиш —
по живому пишеш
забуту музику
душевних струн.

20 червня 2006 року.

АЙ!

Що таке «Ай!»?
Усміхнулась з порога,
личко підставила: ну ж!
Звикло закинула
ногу на ногу,
губки стиснувши:
не руш.
Сонячний зайчик
цілує колінко —
в зайчика
сонячний кайф.
Навіть, коли тебе
зваблює жінка,
зваж на те,
що таке «Ай!».

22 червня 2006 року.

ЗАМІСТЬ МОВЧАННЯ

*Подружці, яка зателефонувала:
«Що зі мною сталося?»*

Та нічого зі мною
не сталося,
вранці кошу
на дачі траву,
щоб надвечір
і в сні не ікалося,
бо не жінкою —
віршем живу.
У кулак
затиснувшись до болю,
відганяю
прожитого тінь.
І шепочу:
ніколи, ніколи...
А воно —
як жива волосінь.
Три каштани мої

на Зеленій
навесні
розквітають щораз.
Я б сказав їм:
проживайте без мене,
та не можу
я жити без вас.
Бо в листочку,
у свічечці кожній
відчуваю всім серцем
ще те,
що забути
ніколи не можна —
воно вічним пелюстям
цвіте.
Як каштани
здіймалися стрімко,
і хотілося
з ними рости,
я почув
від красивої жінки:
усміхнись,
від судьби не втекти.
І не втік,
не сховався
від печалі,
і листком
не зів'яв у траві...
Як прощально
гілля захиталось,
лиш сльозинку
сховав в рукаві.
...Та нічого
зі мною не сталося.

23 липня 2006 року.

ГІРКИЙ МЕД

Як п'янила
цвітом і вином
молода черемха
під вікном,
зоряний стелила плед
ніч солодка,
наче мед.
Спогад листям
вдалині тремтить.
Хочеться туди
хоча б на мить.
Під черемхою стою.
Вишиває ніч зорю.
А черемха, як колись,
цвіте!
Пахне медом
небо золоте...
Тільки мед той не такий —
не солодкий, а гіркий.

14—15 серпня 2006 року.

ЦІЛУЮ РУЧКУ

Коли надія
вже остання гасне,
і жовкне листя
на деревах,
чому приходиш
так невчасно,
моєї мрії королево?
Банальний жест.
Знайома сцена.
Запрошень
на спектакль не буде.
Зітхнемо
під стареньким кленом.
Нова вуаль.
Стару забудем.
Цілую ручку,
хоч банально,
та королем для вас

міг стати...
Але на сцені театральній
не хочеться
на старість грати.

30 серпня 2006 року.

СТАРА ЛЮБОВ

М. І.

Між нами —
вже не стінка,
а літ невидима межа.
Красива
дуже жінка
проходить поруч,
як чужа.
Стара любов —
як поле,
що перейшли
не до кінця.
Могла б,
зорею долі
мені світитись
жінка ця.
Могла б

всміхнутись тільки —
і я б у відповідь розцвів...

Ми ж розмовляли стільки,
а нині нам
забрало слів.

31 серпня 2006 року.

КОЛЬОРОВА БЕНТЕГА

Гей, шофере,
ти автобус не жени,
пригальмуй на поворотах,
їде з нами
мила жінка із весни
у новесеньких колготах.
Хоч рум'янець —
як невинність, на щоці,
в трубочку маленькі губки,
груди — мов горнятка,
перстень на руці —
вже кільцьована голубка.
В такт коліс гойдається
круте стегно,
з-під спіднички усміхаючись.
Задивилась
незнайомка у вікно,
від чужих очей ховаючись.

Очі — у вікні,
розсіяні, як дим.
Задивились,
мов не бачать —
там трава вже скошена
давно-давним.
А роса ще тепла наче.
День спекотний, як ніколи.
Синя вись.
Обрій вдалині шовковий.
Слова не зронивши,
ми зійшлись
на зупинці випадковій.
А у нас на двох —
одна зухвала мить.
Щастя місячна підкова.

Ніч була чудова.
Ніч була чудова.
Хоч зупинка — випадкова.

9 вересня 2006 року.

ГРІШУ

В.

Та хай поставлять і до стінки,
та дорікають собі ти не спіши.
Мене просила ти, як жінка:
«Про нас нічого не пиши...».
І очі ті — немов озерця
з рясними краплями дощу.
Не зміг, пробач,
здолати серце
і серцем всім хвилююсь
і грішу.
Пишу, не знаю,
чи на щастя,
бо ти належиш не мені,
та хочеться до вуст припасти
на мить якусь хоча б у сні,
Та не поставлять
нас до стінки,

не дорікнуть за те
ніколи, ні,
що раз в житті
красива жінка
мені всміхнулася у сні.
І гасли тихо
зорі давні,
мов поверталися літа.
І я шукав
в любовних плавнях
ще неціловані вуста...
Прости за вірш,
за той цілунок,
якого, вір, що не було,
та досі на душевних струнах,
як музика,
цвіте його зело.
А жінка та,
як ти, заміжня,
що мальвою
здавалася мені.

Ах музика,
солodka й ніжна...
Скажи, скажи,
чому лише у сні?

8 вересня 2006 року.

Зміст

З циклу «Мої Осташівці»	2
Осташівці мої	3
Прохолодна плита	5
Гиля-гиля	7
...І одинокий явір	9
Роки мої	11
Дуже близьке	12
Дитячі вітряки	14
Різдвяний сніг	16
І наснилося	18
Вічний клич	20
До мами	22
Дрібка сну	23
Мамина сльозинка	25
Дякую, рідна	27
Громова ніч	29
Дитяча казка	31
Борозна життя	33
Перед вашою пресвітлістю, мамо	35
Берег дитинства	37
Футбольний варіант	39
Від воріт	40
Горня води	42
Мої верболози	44
Скажіть на милість	46
І соняшник пишний	48
Ах, Бостон!	50
На Зборів, на Зборів..	52
Коні дитинства	54
Післявоєнний переднівок	56
Мамина хустинка	58
З циклу «Пам'ять галицької землі»	60
Під Бродами	61
Чому я плакав	63
Пробач, чужий солдате	65
Так, мимоволі	67
Наша черешня	69

Від імені твого вірша.....	72
Диміла хата край села	74
По імені всіх би згадати	76
Хустинка і хрестик на ній	78
Повстанський хліб	80
На глиниську, під Зборовом	82
Кольори життя.....	84
Про мужність напишуть колись.....	86
Поверталися не всі.....	89
Доля	91
Простріляна ніч.....	93
Дорогі мої Осташівці	96
Травень, два тюльпани	98
Не журіться, дядьку	100
Кущ колючий.....	102
Тривожна ніч	104
Останній наш	107
Остання висота.....	109
З циклу «Кілька рядків до щоденника»	111
Обрубки	112
Петля.....	114
У лісі біля села Кровинки.....	115
Журналістська доля.....	116
Сніг на виноградних гронах	118
По одному відходимо	120
Крапля, що втрачена	122
Коли падає дощ.....	123
Настрій	124
Музика весни	126
То хто ж ти нам?	128
Суєта.....	130
Моя чарівна Вертелко	132
Вірш	134
По-іншому не можу	136
Осінь	138
Порив супроти	140
Хто я?	141
Шалена карусель	143
Вічна пауза	146

Настрій—II	147
Одвертість тихого надвечір'я	148
Відверто	150
Довга дорога до ранку	152
Вікно в надвечір'я	154
Гіркий присмак	156
Долі	158
Кровна гілочко моя	159
Над Стрипою	161
Земне тяжіння	163
Розхристаний день	165
Дорога на Львів	166
На перехресті	169
Мана	171
Без запрошення	173
Біле мовчання	175
Наодинці з собою	176
Прозаїчно	178
Душевний вінегрет	180
Шкільні ластівки	181
Ніч на дачі	183
Міраж	184
Тернопільський мотив	186
З циклу «Людчині вірші»	188
Заметіль	189
За шторами холодного відчуття	191
Не ображайтесь на мене	193
Про квіти паперові і дещо більше	195
Лісова не фантазія	197
Біля заштореного вікна	199
До життя	200
Порожній кут	201
У кухні	202
Дикі голуби	204
Покропивній	206
Не великодній вірш	208
Букетик рясту	210
Без надії пишу	212
Як згадаю	213

Реалії	215
А трава польова	217
Над вечірнім ставом	219
Кімнатка на Зеленій і мої чотири кути	221
Пізній грім	223
Вічна тема самотнього журавля	225
Лив дощ... ..	227
Істина буття	229
Про чисте листя	231
Замість свічки	233
Люді, у день народження	235
...І пішла	237
Зі сну	239
А була ніч різдвяна	241
Наш останній вальс	243
Сповідь серця	245
З циклу «Красива жінка»	247
Усміхнись	248
Маю честь	250
А сніжинка тане	253
Блиск холодних зір	255
Слово до сповіді	257
Поїзд в осінь	258
Жагучий дим бажання	260
Зваба	262
Проти течії	264
Серпневі дзвони	266
Зелене жито	267
Іду до тебе	269
А ви любіть	271
Якби... ..	273
Безсонна ніч	275
Не вір мені	277
Як спалося, чарівна панно?	279
Наче в сні	281
Признання	283
Галино Іванівно!	284
На гребені бажань	286
Ілюзорне	288

І так, і ні	289
Мальви	291
Відповідь на лист	293
Повірте мені	295
Ковток забутого вина	297
Міраж	299
Пригорща вечірньої роси	300
Замість вибачення	302
Забутий смак	303
Нічне зітхання	305
Мить спогаду	306
Коли квіти цвітуть	308
Мелодія без скрипки	309
Злодійське щастя	311
Як жар-птиче пірлячко	313
Біля вікна в прожите	315
Під крилом бентежним	317
Купальська ніч	319
Люблю, люблю	321
Сто тисяч троянд від божевільного і одна колючка	323
Післясловом, на жаль...	325
Весна	327
З вітерцем	328
Дощі життя	330
Давня зіронька	332
Повір...	334
Мазок помади	336
Білий пух	338
Перше листя	340
Ай!	342
Замість мовчання	343
Гіркий мед	345
Цілую ручку	346
Стара любов	348
Кольорова бентега	350
Грішу	352

